

westernized Myanmar wives and college girls belonging to a small middle class are not adverse to it.

In olden days a man and a woman, unless they are man and wife, were not supposed to be seen even along the street, in company together, be they old or young. Familiarity between the sexes was frowned upon by Myanmar society. This might be said to be an extreme attitude on the part of old fashioned society; it regarded close physical contact between the sexes in a western dance as a stimulus to sexual impulses. The YMBA (founded in 1906) has always appealed to Myanmar Buddhists of both sexes to avoid ball-room dancing.

Of all the characters in *Kya Pan Yei Sin* (ကျာပန်ဇေယျာဇင်, librarians, writers, journalists publishers, dockyard workers, politicians and college girls it is mostly the business people, journalists, officials and their wives who go to the ball-dances. In Aung Lin's *Ayaing Sarbei* (အိုင်ဇာပိုင်) (Wild Jasmine, 1960) the barrister's wife and daughters belong to that class.

In the aforesaid novels they are depicted as less conscious of sexual morals than the ordinary run of people. Little do they feel bound by matrimonial ties.

Myanmar custom expects a man and a woman (whether married or not), to behave towards one another within decent bounds at social gatherings and dance parties. In marriage constancy has been traditionally stressed. The husband and wife are bound to one another as life partners. As such "the man carries loads on his shoulders and the woman on her head," as the saying goes.

In post-war Myanmar society there is a laxity about conjugal relations ; the married couples are less conscious of family duties. The husband who usually spends the day away from home as the breadwinner is apt to yield to the vagaries of the heart and sexual impulse. Such is the principal figure in Khin Hnin Yu's, *Mya Kya Phyu* (မြေကြွေဖြူ) (Emerald White Lotus, 1995). He is not faithful to his wife. The novel is a eulogy to the heroine who is caught up in the cross-currents of a broken home and courageously brings up her son and daughter.

The woman's role as a housewife has become less significant than in the past. This holds true for wives of ranking officials and business men as also for career women. The official's wife, the *minkadaw*, has servants at home to keep the house and to look after her children. She goes about her household duties perfunctorily. She would rather spend her leisure time at parties where she and her like will play cards. Or she engages in business ventures earning some income like her husband because of the desire for higher material benefits. Or the wife might have a professional degree herself and turn into a career woman. The result

is inadequate parental care and the children suffer. In Bhamo Tin Aung's *Ma Ma Gyi* (မမကြီး) (1960), the children are put in the care of the aunt. In Kyi Aye's, *Nwan Hlya Ain Pyan* (နှမ်းလျှော်အိပ်ပြန်) (1964) the daughter, a high school girl, leaves home and lives together with her lover for a time. In Tekkatho Hpone Naing's *Ta Pyi Thu Ma Shwe Hta* (တပြောသူမရွှေထား) (1971) the son becomes a problem child.

Psychoanalytic description of characters combined with romance in the following two novels is symptomatic of the mental maladies that afflict people of official and business circles. The main events, according to the novels, take place during the AFPFL period and some years later.

In Tekkatho Phone Naing's *Hnin Ngwe Tahtauk Moe Ta-mhouk* (နှင်းငွေတထောင့်မိုးတမောင့်) (With Rain and Snow Mixed, 1972) the extra-marital relations of the parents have affected the mind of the young daughter and led her to psychoneurosis. In Maung Thar Ya's, *Kadiba Phanat Si Shwe Hti Hsaung* (ကတ္တီပါမိနပ်စီးရွှေထီးဆောင်း) (Wearing Velvet Slippers Under a Golden Umbrella [meaning a woman of refinement], 1969) the anxiety of the heroine for her business and for her younger sisters and also the thwarting of her natural impulses have been instrumental in causing her hysteria. Tekkatho Phone Naing's novel won the National Literary Award (later name of Sarpay Beikman Prize) of 1972 while Maung Thar Ya's novel enjoyed wide publicity among the readers and has been filmed as a popular movie. Verbal brilliance apart, both works may be classed as fictionalized psychological case-histories. Tekkatho Phone Naing is the pen-name of a Columbia University masters graduate in psychology, U Khin Maung Tint, a former Rector of the Institute of Education in Yangon.

The above mentioned novels portray people of means with good incomes, owning cars and houses of their own ; there is likely to be a piano or a Myanmar harp in their drawing rooms-both being status symbols. They like to engage a pianist or a harpist to teach their daughters to play these musical instruments as a social accomplishment.

We would now like to portray Myanmar attitudes towards traditional Myanmar music and dancing, which is somewhat ambivalent. Although Buddhism frowns upon the performing arts as appealing to the senses, all classes of Myanmar society have enjoyed these pleasures. In fact classical music and dance are regarded as of great cultural value. At the same time, paradoxically, the musician or dancer were generally put outside the pale of respectable society at one time, as he or she was considered to be of low morals. They were regarded as being socially not on an equal footing with government servants, doctors, engineers and other professionals because of the uncertain nature of their income.

In Aung Lin's, *Ayaing Sabei* (အိုင်းစေတီ) the hero is employed as a music instructor in the household of a barrister. He falls in love with the second daughter and loses his job. The daughter then runs away from home to live with her lover, the hero, in a humble room. Eventually they come to a happy ending as the hero is found out to be the son of a ruby merchant of Mogok. The son has previously quarrelled with his father on the death of the first lover and had gone down to Yangon to enter the music contest as a candidate. It may be said that the novel attains a high degree of readability but lacks some verisimilitude.

Tekkatho Mya Sein's *Nauk Toe* (နောက်တိုး) (Nauk Toe, 1978) also deals with a musician's life. In this novel the hero is born outside the marriage of a government official (father) and an anyeint dancer (mother). The father has three sons and a daughter by his legitimate wife, and the hero and his half-brothers are brought up by the paternal grandmother, but they board and lodge under different roofs and also go to different schools. Because of the ill-treatment by the half-brothers, the hero leaves the home to stay with his maternal aunt, also an *anyeint* dancer. Though he has some formal education he trains himself to become a musician. Tekkatho Mya Sein skilfully winds up the story with the hero persevering in his career till he becomes successful as leader of a *saing* Myanmar orchestra.

The people's attitude towards musicians and dancers have now changed. With the opening of the state schools of music and dramatic art and later the University of Culture and the patronage of the stage and Myanmar dance by successive Myanmar governments and also with the social mobility of the time, people have come to accept the musicians and artistes as an integral part of Myanmar society and culture.

Probably only the grave-diggers and undertakers are still socially still looked down upon. In 1949 the Yangon Municipal Corporation had taken them on as the Public Health Department workers and put them on a regular pay-roll. In Thein Pe Myint's *Thidar Pyone* (သီတာပြုံး) (Thidar Pyone, 1968) U Pyone Cho, headman of the grave-diggers, still regards himself as being on the fringe of society and is afraid of meeting his grown-up daughter, Thidar-Pyone, whom he had sent to the Catholic nuns for adoption as an orphan years ago.

At the same time U Pyone Cho knows well that his is a legitimate occupation and essential in society. Crime, however, is a wrong carried out against public welfare.

In Mya Than Tint's *A-mhaung Yeik Ware* (အမှောင်ရိပ်ဝယ်) (Under Cover of Darkness, 1962) and Ludu U Hla's *Lei hnin A-tu* (လေနှင့်အတူ) (Adrift with the

Wind, 1957?) are sordid stories of how the principal characters, born in the later colonial period, grown up under the Japanese Occupation and started committing offences (pick-pocketing, theft, burglary, pimping, etc.) and how they have become hardened criminals and convicts in the post-war years. Unsettled conditions in the country on the one hand and lack of proper parental care and education, their propensity to liquor, gambling and trying to get easy money on others, are doubtless, factors in the committing of crimes. It would seem that imprisonment is no deterrent and in spite of the government's social services and rehabilitation programmes the problem of crime and punishment is no nearer to solution.

The political situation deteriorated in the late 1950s. There was the split into two factions--the Clean and the Stable--in the AFPFL, and further dissensions in the ranks of the Clean AFPFL weakened the hold of the party over public opinion. Also Myanmar nationals of non-Buddhist faiths were disgruntled with the government's adoption of Buddhism as the State Religion though freedom of worship was guaranteed to all faiths. At the same time there was a resurgence of KMT activities in the border areas and they joined hands with the Wa insurgent groups in poppy cultivation and drug trafficking. Lastly, but most importantly, many racial groups led by the Shans demanded full federalization of the state structure and threatened to secede from the Union of Myanmar. On 2nd March 1962 the Tatmadaw staged a coup in the name of upholding unity.

The Revolutionary Council led by Gen. Ne Win launched the country on the "Burmese Way to Socialism". It established a one-party system of administration and followed a policy of self-sufficiency and contact with the outside world was limited to bare necessities. All banks and private commercial enterprises were nationalized. Some foodstuffs and agricultural products were put under government control. A new office for censorship of all publications was set-up and even fiction has to follow the guide-lines to obtain the *imprimatur*. Certain regulations were imposed upon the media to prevent anti-revolutionary activities. At the same time socialist planning and implementation for the material and spiritual happiness of the people went ahead.

The government's activities are reflected in some novels as when Kyaw Aung's *A-ye Kyi Pyee Thwe-si Kya Soe* (အရေးကြီးပြီးသေးစဉ်းကြစို့) (In Time of Importance Let us Be United, 1970) deals with the construction of a bridge amidst the hard terrain and poor working conditions when Min Kyaw's *Bai Thu Pyaing Lo Hla Ba Dawt Naing* (အသံသြမြိုင်လို့လှပါတော့မို့) (The Most Beautiful of All those Contesting, 1971) deals with the participation and involvement of university

teaching staff and graduate students of both sexes in the nation-wide literacy campaigns and when Maung Thar Ya's *Mat-tat Yat Lo Lan Hmar Ngo* (မတ်တတ်ရပ်လို့လမ်းမှာငို) (Standing on the Road and Crying, 1969) deals with the systematic management of the Road Transport Board taxis for the comfort of passengers, to get the correct fares as revenue for the government and to uphold the rules and regulations prescribed by the Board. This novel won the National Literary Award for the best novel of 1969. The author Maung Tha Ya spent several months with the Board researching for the novel and working as a taxi driver, a bus ticket-seller (conductor) and as an inspector. He was able to give a realistic picture of the lives of taxi drivers and of society viewed from the taxi driver's seat.

Mya Than Tint's *Da-taung Ko Kyaw Ywei, Mi Pinlei Ko Hpat Myi* (တောင်ကိုကျော်၍မီးပင်လယ်ကိုဖြတ်မည်) (Surmounting Mountains of Swords and Crossing Over Oceans of Fire, 1973) glorifies the working-class man in Marxist terms. According to the plot, four men are ship-wrecked and stranded on an islet off the coast of Myeik (Mergui) Archipelago. The villain is the owner of a motor-schooner who has smuggled machine parts and other goods from across the Thai-Myanmar border for the black market in Yangon and exploited the services of his labourers for profiteering purposes. The second man is a budding poet of Yangon, a member of the intelligentsia who has gone in search of his nephew and another boy-school drop-outs- and taken them back aboard the schooner. In spite of his book-learning he is helpless when he is face-to-face with the present plight. The third is the surviving student who has run away from home and found euphoria in drugs at the border. The fourth is the labourer- Than Gyaung -who has resourcefully made a fire and fed the second and third on oysters, sea-fish and vegetables which he procured with courage and resourcefulness.

Although, at first, there were signs of promise in production, marketing and distribution of crops, hardwoods, minerals, and so on, the planned economy began to falter sometime later. Import of consumer goods came under constraints for lack of foreign exchange. Exports declined also. There was a shortage of essential items such as pharmaceuticals, textiles, building materials, machinery and spare parts.

The government's monopoly in sale of domestic produce (tomatoes, potatoes, chillies, onions, etc.) rendered the people helpless. The Peoples' Stores were poorly managed. The demonetization of currency notes to fight inflationary pressures hit not only the rich but also the poor. We would now like to present some specimens of the social and economic conditions prevailing at the time as

shown in Myanmar novels.

Naing Win Swe's *Ma Thein Shin Si Po Pay Ba* (မသိန်းရှင်ဆီပိုပေးပါ) (Please Send [My Wares] to Ma Thein Shin [the Shop Woman], 1971) describes how village men and women have to bribe the railways staff to enable them to carry their load of prohibited foodstuffs to nearby towns for sale. Young girls involved in this illegal trading are subjected to sexual harassment by unscrupulous persons involved in the black market activities.

Moe Moe (Inya)'s *Pyauk Thaw Lan Hmar San-ta-wâr* (ပျောက်သောလမ်းမှာ စမ်းတံခါး) (Groping for the Way Out, 1973) is the story of a newly wed couple who cannot set up a separate home of their own, in spite of their monthly regular incomes. First they go and live in the husband's parental apartment which is already overcrowded. Living with the husband's relations is quite an ordeal for the young wife who has to tolerate the veiled insults heaped on her by them. Worse than that she has given birth to a baby-daughter whom she cannot properly take care of. The novel ends with the husband remaining in the apartment, while the wife goes to share rooms with her former college-mates and the baby daughter is put in the care of her mother who lives in Bago (Pegu), a town about fifty miles away from Yangon.

Eventually the political and economic situation deteriorated so much that a change of government took place after twenty six years in power. Socialism was finally discarded as the state ideology.

With the taking over of the State Law and Order Restoration Council on 18th September 1988, planned economy was replaced with a market orientated one. The government built roads, bridges, embankments, hotels, etc. to develop the country and also to facilitate trade. Commercial enterprises sprang up and the government invited investments from foreign firms. Tourism was promoted. Travel restrictions for nationals and foreigners were eased.

There is a boom in housing construction which is being undertaken by the government as well as by the private sector; soon multi-storey apartment buildings spring up and dot the city's sky-line.

More and more families and individuals move into the newly built flats. Living close to one another under the same roof they are daily exposed to stress and strain as shown in Ma Sanda's *Bawa Ain-met Pan Ain-met* (ဘဝအိမ်မက် ဝန်းအိမ်မက်) (Reality and Illusion, 1994) and Nu Nu Yi (Inwa)'s *Mya Sein Pya Kamaryut* (မြိမ်းမြတ်မာရုတ်) (Emerald Green and Blue Kamaryut, 1993) The seventy-five year old father who has come down from the community-based Upper Myanmar town to live with his married son, feels cooped up in a flat of

twelve by forty feet and longs for the familiar Upper Myanmar morning snacks so palatable to his taste. The gouty western-minded tuition teacher complains of having to go up and down the stairs with pain in his joints and shouts at the cats from across the opposite window jumping into his flat. His young wife, preparing the morning meal gets annoyed at the frequent electricity break-downs. The shop-keeping spinster and her niece who occasionally go out to propitiate the *nat* spirits for better incomes are always punctual about turning on the tap for adequate supply of water which they all share with others living in the same building.

The convivial family man of three children and three others wants more occasions of exchanging greetings with the neighbours at the common stairway. The well-to-do pensioner feels lonely, neglected and un-cared-for with the son and daughter working abroad and getting married to foreigners. Two flats remain unoccupied as they had been bought for resale at a profit by the absentee-owners.

Friction there is because the occupants of the flats inadvertently run into one another often. Loneliness there is because the front door of each flat is always closed and one can only greet one another at the landing. At the same time Myanmar tradition is so embedded in their veins that when occasion arises as on seasonal festivities and gatherings or during the illness of someone in the building cooperation or mutual help is not lacking amongst the occupants.

Urban living poses all kinds of social and environmental problems for the residents. Close physical contact between the sexes can sometimes lead to tragic ends. Khin San Mon's *Tan Hlyet i Ta-phet kan mhar* (တံလျှပ်၏တစ်ဖက်ကမ်းမှာ) (On the Other Shore of the Mirage, 1996) tells the sad story of a pious girl contracting AIDS from her high-living benefactor.

The high cost of living has lured some of the lower-income people into trying their luck at the *che* lottery sweep-stakes smuggled into the country from across the Myanmar-Thai border. The woeful tale is well told in Tin Maw (Dhartu)'s *Che Hto Yin Te Hto Ya Mai* (ချဲ့ထိုးရင်တဲထိုးရမယ်) (A Stake in the Che Lottery will result in [Loss of Property] and Living in a Hut, 1988).

In fact mass gambling has become a common feature of some post-war soccer matches in Yangon. Soccer as an organized game is a social asset ; the players participating in team work and the exercise of limbs in tussles with opponents. The soccer fan attains a high degree of excitement with satisfaction at the spectacle of a team beating the other fair and square. But gambling on soccer matches, as in many countries of the world, has corruptive effects on both the players and the soccer fans as depicted in Bahoe Thein Saung's *Tain Me Hlwan Thaw Ngwe Sin Kyair* (တိမ်မည်းလွှမ်းသာငွေစင်ကြယ်) (A Star Beclouded, 1979).

The historian records while the novelist creates. So are novels which are the result of the writer's imagination of any use in recreating the past, for providing material on society and culture and on social and cultural change ?

In Myanmar during the last fifty years very few non-fiction books and articles have been written on Myanmar society as a whole, its many problems, some caused by urbanization and modernization, or of change in village and rural communities. With modernization and in recent years the impact of globalization, Myanmar cultural values have been under strong attack. Since there are few non-fiction materials on these subjects we would like to suggest that perhaps the society and culture as portrayed in some Myanmar novels could be used as supportive, supplementary material to record social and cultural change and their ensuing problems.

It is true that the novelist creates the *milieu* of the society where his imagined story and characters, the people, come to life. But a good novelist will without doubt study well a certain society and culture before he writes his fiction, to get the correct setting for his story.

Thus the novels of modern Myanmar are a good source for the study of Myanmar society from simple rural folk, fishermen of the Ayeyawady delta, toddy climbers and so on to Nu Nu Yi's urban middle class living in apartments at Yangon and Mandalay.

Bibliography

Original Works

1. Aung Lin. *Ayaing Sabei*. Yangon : Kyaw Lin Sar-nai-zin, 1960.
2. Ba Swe, (Yangon). *Myanmar Pyi Tha*. Yangon : Yamon-na Sarpay, 1966.
3. - - - . *Nan Havee*. Yangon : Sar-nai-myay Sarpay, [n. d.]
4. Hla, U, Ludu. *Lei hnin A-tu*. Mandalay : Kri-pwa-ye, 1958.
5. Htay Maung. *Taik Pwe Khaw Than*. Yangon : Kyon Pyaw Sarpay, 1965.
6. Htin, Maung. *Nga Ba*. Yangon : Gaba Sarpay Taik, 1947.
7. Khin Hnin Yu. *Mya Kya Phyu*. Yangon : Ar-man Thit Sarpay, 1995.
8. Khin Khin Lay, Dagon. *Sarsodaw*. Yangon : Bama Khit, 1951.
9. Khin San Mon. *Than Hlyet i Ta-phet Kan Mhar*. Yangon : Sarpay Beikman, 1996.
10. Khin Swe Oo. *Do Taing Htar-ni*. Yangon : Shumawa, 1961.
11. Kyaw Aung. *A-ye Kyi Pyee Thwe-si Kya Soe*. Yangon : Bagan Sar-ok Taik, 1970.
12. Kyi Aye. *Nwan Hlya Ain Pyan*. Yangon : Nyein Sarsin, 1964.

13. Kyi Zin, Maung (Naga Taundan). *Taung-baw Mye hnin Mye-Pyant Pan*. Yangon : Maung Tin Hlaing, 1964.
14. Ma Ma Lay, Gyarnai Gyaw. *Mone ywe Ma hu*. Yangon : Shumawa, 1955.
15. Min Aung. *Moe Auk Mye Pyin*. Yangon : Htu-haung-ye Press, 1948.
16. Min Kyaw. *Bai Thu Pyaing Lo Hla Ba Dawt Naing*. Yangon : Thalarwaddy Sarpay, 1971.
17. Moe Moe, (Inya). *Pyauk Thaw Lan Hmar San-ta-war*. Yangon : Sarpay Lawka, 1974.
18. Mya Sein, Tekkatho. *Nauk Toe*. Yangon : Mya Sein Sarpay, 1978.
19. Mya Than Tint. *A-mhaung Yeik Ware*. Yangon : Moe Kyi Sarpay, 1960.
20. - - - . *Da-taung Ko Kyaw Ywei, Mi Pinlei Ko Hpat Myi*. Yangon : U Ba Zaw Sarpay Taik, 1973.
21. Naing Win Swe. *Ma Thein Shin Si Po Pay Ba*. Yangon : Pan-Sone-Myaing Sar-tha-bin, 1971.
22. Nu Nu Yi (Inwa). *Mya Sein Pya Kamaryut*. Yangon : Lin Lin Sarpay, 1993.
23. Phone Naing, Tekkatho. *Hnin Ngwe Tahtauk Moe Ta-mhouk*. Yangon : Pan Sarpay, 1972.
24. - - - . *Ta Pyi Thu Ma Shwe Hta* Yangon : Chan-thar Sarapy, 1971.
25. Sanda., Ma. *Bawa Ain-met Pan Ain-met*. Yangon : Shew-tha- min Sarpay, 1994.
26. Saw Oo. *Ta Moe Thauk Thaw*. Yangon: 1962.
27. Sein Sein. *Yoe-ma Taung-gyi Tha Hpyo Like Chin Tawt*. Yangon : Shumawa, 1966.
28. Taya, Dagon. *Kya Pan Yei Sin*. Yangon : Shumawa, 1963.
29. Tet Toe. *Min Hmudan.*. Yangon : Nu Yin Sarpay, 1949.
30. Thadu. *Tat-hte-ga Myat Ko Ko*. Yangon : Sar-tha-bin, 1951.
31. Thar Ya, Maung. *Kadiba Phanat Si Shwe Hti Hsaung*. Yangon : Sarauk Sar-ok-Taik, 1969.
32. - - - . *Mat-tat Yat Lo Lan Hmar Ngo*. Yangon : Soe Naing Sarpay Taik, 1969.
33. Thein Pe Myint. *A Shei ga Ne-wun Htwet Thi Pa-mar*. Yangon : Kyaw Lin Sar-nai-zin, 1958.
34. - - - . *Lan-sa Paw Pyi*. Yangon : Khit-hmi Sarpay Taik, 1949.
35. - - - . *Thidar Pyone*. Yangon : Aung Thuriya Sarpay Taik, 1968.
36. Thit Lwin, Linyon. *Dhammawilatha*. Yangon : Nwe Thwe Sarpay, 1971.
37. Tin Aung, Bhamo. *Ma Ma Gyi*. Yangon : Sein Tin Sarpay, 1960.
38. Thein Saung, Bahoe. *Tain Me Hlwan Thaw Ngwe Sin Kyair*. Yangon : Sarpay Beikman, 1979.

39. Tin Maw, Dhartu. *Che Hto Yin Te Hto Ya Mai*. Yangon : Sar Yok-sone Sarpay, 1988.
40. Yaung-ni. *Hsaung*. Mandalay : Mya Kan Tha Sarpay, 1963.

Secondary sources

1. Burma. Ministry of Home and Religious Affairs. Printers and Publishers Central Registration Board. *Sarpay sisit hnei Hmat-pon Tin Htarna kwei Yon mha Htoke Pyan Kye Nyar khai thi Nhyun-kya Chet A-hmat Tit hma Hnit-sei hnei A-hmar Sar Mya*. [Notifications 1 to 20 of the Press Scutiny and Registration Department]. Rangoon : The Dept., 1976. Restricted
2. Burma Socialist Programme Party. Central Committee. *Sarpay hnin sar-nai-zin sai yar mu war-da*. Rangoon : The Party, 1979. Restricted. Nos. 1-20
3. Laurenson, Diana and Alan Swingewood. *The Sociology of Literature*. London: Paladin, 1972.
4. Malikha. *Myanmar Wutthu A-nhun*, Yangon; Bagan Sar-ok Taik, vol. 2(1970), vol.3(1971), vol.4(1972), vol.5(1973), vol.6(1990)
5. Nu, U, *Forward with the People*; translation of selected speeches of the Hon'ble U Nu, Prime Minister of the Union of Burma, delivered on various occasions between 19th February 1953 and 1st June 1954. Yangon: Minister of Information, 1955. 171p, Ref. to speech on "Intellectual Development, " p. 103-106.
6. Win Mon, Tekkatho. "Myanmar Wutthu-shey Thamaing". *Wutthu-shey sar-dan myar*. Yangon: Sarpay Beikman, 1981. p.237 - 297.
7. *The Working People's Daily* (24 July 1988).

การสัมมนาระดับชาติ

วรรณกรรมโพสต์โคโลเนียลนานาชาติ

หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ

ศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร่วมกับ

โครงการเอเชีย-ยุโรปศึกษา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

วรรณกรรมโพสต์โคโลเนียลของเมียนมาร์ (2)

U Khin Aye

หัวหน้าภาควิชาวรรณคดีเมียนมาร์ มหาวิทยาลัยย่างกุ้ง

*

ห้องประชุม 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

** เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารฉบับร่าง โปรดอย่านำไปอ้างอิง **

Myanmar Post-colonial Literature

Khin Aye*

Introduction

This paper attempts to give an account of Myanmar literature which has taken place throughout the post-colonial period, i.e. from 1948, the year Myanmar regained her independence, up to the present . Hence it covers a period of some fifty years which coincides with the second half of the 20th century.

With the broad literary scene in the background, major literary genres – poetry, fiction, drama and essay are to be introduced in this paper, highlighting some well-known literary works as examples.

Contributory factors for the development of Myanmar post-colonial literature are Myanmar people's struggle for independence with 'anti-capitalist - anti-imperialist - anti-fascist' spirit; their bitter experience of World War II and their awareness of the importance of unity and harmony between the various national races who have fought, hand in hand, for the independence of their mother land.¹

During the war, almost all literary activities ceased. However, after the war, books and periodicals reappeared in great number. New writers also appeared on the literary scene.² The above-mentioned experiences were depicted in the works of poets, novelists, short story writers, dramatists and essayists.

*Professor and Head of the Department of Myanmar, Yangon University.

One more important factor for the development of Myanmar literature in this period is that on the eve of independence an institution named Burma (Myanmar) Translation Society, well known as **Sarpay Beikman** later, was created by the government to promote the writing, translation and publishing of good books and intellectual development. Amongst its activities was included the awarding of the literary prizes such as the best original novel, the best translated novel, the best original belles-lettres amongst a number of various genres.³ Literary awards have been extended in the course of time and at present such awards as National Literary Award, Sarpaybeikman Manuscript Award, Pakokku U Ohn Pe Literary Award, etc are conferred every year for the literary works considered to be the best ones in various genres for that year.⁴ Literary competitions in commemoration of auspicious days such as Independence Day, Union Day, Arm Forces Day etc are also held annually and prizes are awarded to the winners.

Not long after regaining independence, Myanmar was in a state of chaos due to political unrest and incursion. Internal security was seriously threatened. Tatmadaw, the Myanmar army, was called upon to defend the country and restore law and order. Thus, Tatmadaw, born of anti-imperialist struggle, came to the fore-front of national politics. Tatmadaw takes the major share as the theme of literary works.⁵

After the war and particularly after regaining independence, there appeared heated discussions and debates in magazines and journals, concerning ideological and literary problems. Such terms as 'New Literature', 'People's Literature', 'Socialist Realism', 'for the proletariat', 'Art for Art's Sake', 'Art for People's Sake', were widely used in their discussions which influenced more or less on some literary works.⁶

It is worth mentioning the important role of Sarpaybeikman's seminars on various aspects of literature. Seminars were held on such

themes as translated literature, science literature, drama and dramatic literature, biographical literature, poetry, prose, novel, short story, essay, folklore, classical literature, etc. These seminars aroused the interest of many enthusiasts. They attended the seminars and held discussions with the presenters of the papers.⁷

Papers on various aspects of Myanmar literature were similarly presented at the yearly seminars of Upper Myanmar Writers' Association at Mandalay.⁸ Papers presented at these seminars were published later in book form.

'Writers' Day', the first day of the month Nadaw (usually in December), has been celebrated since 1944. On that day literary award ceremonies as well as ceremonies to pay respect and offer gifts to the doyen writers of yesteryears are usually celebrated. Writers, at the invitation of enthusiasts, make trips all over the country to give lectures on literary aspects, to meet their readers and to hold discussions with them.⁹

One point to be mentioned is that throughout the colonial and post-colonial periods, thanks to the scholars well versed in 'both languages', works from the repertoire of World Literature have been rendered from various languages such as French, German, Hindi, Japanese etc. and mostly from English into Myanmar.

All these factors have taken an important role for the development of Myanmar literature throughout the second half of the 20th century.

Now it is the time for me to introduce Myanmar literary genres – poetry, fiction, drama and essay, in turn.

Poetry

With Myanmar's independence in 1948, there was an upsurge of national pride and aspirations as well as the emergence of new political,

social and cultural environments. All these contributed to the making of the thought-contents of the new poets' minds.¹⁰

Two famous poets, **Zawgyi** and **Min Thuwun**, who led **Khit San Sarpay** (Tentative literature for a new age) movement in the colonial period play a more eminent role than others in the development of the new poetry. **Dagon Taryar**, the founder of **Taryar** magazine, is also an eminent poet who takes the leading role among the young budding poets who have produced numerous poems in magazines. **Ngwe Tar Yi**, **Nu Yin**, **Kyi Aye**, **Min Yu Wai**, **Daung Nwe Swe**, **Htilar Sitthu**, **Gon Win**, **Naung**, etc. are the names of some poets who have composed poems in great number in this period.¹¹

Zawgyi is a distinguished writer and poet. He has composed many poems throughout his lifetime. Among them, a series of poems named **Bedar Lan** (The Hyacinth's Way) is very famous. It describes the journey of the hyacinth flower along the river with the tidal waves in the delta area of lower Myanmar. In these poems **Zawgyi** creates **Bedar** as a strong character who will never surrender no matter what kind of difficulties and dangers she has to face. She grows stronger and stronger in feeling and in deed, wearing her hyacinth flower as the crown of endurance. It can be said that the theme is intended to give moral uplift to the people lost in despair. In **Bedar Lan**, **Zawgyi** has been expounding his philosophy of patient endurance of life's vicissitudes. Another series of his poems **Nyi Thit Sin** (Younger Brother of the New Generation) is a kind of didactic poems in which he gives instructions to the younger generation intimately addressing them as 'My Younger Brother'.

In the collection of poems, **Poems On Ancient Bagan And Other Poems**, published in his eighties before he passed away, patriotism is aroused describing the remarkable events of ancient Bagan. **Zawgyi** is highly honoured as 'the national poet' and as 'the philosophical poet'.¹²

Min Thuwun also took the leading role in Khit San movement. He, as Zawgyi, has also continued to compose poems. In his famous poem **Pyinma Ngokto** (A Stump of Pyinma Tree), he illustrates strength born of fortitude. He tells of an old gnarled burnt-out stump of Pyinma tree, ravaged by war, savaged by termite, notched by blade, scorched by the sun, but does not bow to the storm. Whatever the cause, the tree retains its ruined identity in its stump. With the coming of spring, to the astonishment of the poet, the stump changes from its subdued look to one of fresh cheerfulness with new leaves sprouting out of it. It wears its youthful beauty in the wind. In the last line of his poem the poet hails the stump: "You, the Superior Man." In the poem **Po Maung Lar Byi** (Po Maung Has Come), Min Thuwun gives a narrative of the sad life of Po Maung, the village fisherman, who sacrifices his life while defending his village from dacoits. In the poem **Thu Hmardan** (His Message), the poet tells about the message of a young soldier of guerilla warfare, fatally wounded while fighting for the country. When the villagers ask him "What will you say to your country ?" He replied "In mid-journey, before the end of the road, for taking this way of escape, will you speak for me, please, my apologies." ¹³

Dagon Taryar's influence on young poets is worth mentioning here. With the slogan 'new literature', these poets demand new forms of poetry, modifying the traditional 'four syllable rhyme' in their poems. The themes of Dagon Taryar's poems can be guessed by merely looking at some titles of his poems – 'The Country Girl', 'Nationalism', 'Poem in the Storm', 'Whisper in the Mist', 'Let's Go to Tahiti', 'Mainstream', 'Walking in the Rain', 'National Independence Movement', etc. ¹⁴

It is interesting that a young female poet, named **Ngwe Tar Yi**, writes hundreds of poems many of which are on such unusual themes for a female as patriotism, resistance movement, lives of soldiers etc. In some

poems she urges the people to go to the battle field to fight for the country. In her famous poem **Ahla Shi Yar** (Where Beauty Is) she describes the beauty of her mother land and expresses her strong decision, 'though I hear how their land is pleasant my mind is perturbed no more'.¹⁵

Daung Nwe Swë and **Htilar Sitthu**, apart from their other poems, are well known for composing long poems. While the former narrates stories on such themes as love, peace, vanity, remorse, etc. the latter narrates the remarkable and important events of the country. Htilar Sitthu's narrative poem **Me Khaung Myit Hma O Ywetwar** (Oh' Withered Leaf from Mekhaung River), for example, describes the suppression of intruding Kumintan troops by Myanmar Army. For this work he was conferred 'The Great Poet Laureate' by the Indo-China Venture Forum. He was also awarded the title 'Literary Messenger of Friendship Award' by Writers Association of the People's Republic of China.¹⁶

Min Yu Wai's poem **Thudo Ywa Thudo Dadar** (Their Village Their Bridge) is also a long story poem describing the co-operation of the villagers for the benefit of their village.¹⁷

At present, the works of young poets can be seen in monthly magazines. It is found that while holding discussions about literary theories and techniques on the one hand, they are trying to find out new forms of poetry on the other.

Before concluding this section, I would like to refer to Professor Dr Hla Pe's categorization of the poems of this period. According to him, the poems may be placed under four categories:

- (1) those having the theme of the eternal subjects – love and nature tinted with Buddhism, by romantic poets;
- (2) those deprecating some aspects of human society such as social evils and economic exploitation, by angry poets;

- (3) those concerning with the tackling of moral and spiritual problems in life by didactic poets and
- (4) those advocating the need for faith in the doctrine of amity among the peoples of Myanmar, by patriotic poets.¹⁸

Fiction

After the war, books and periodicals reappeared in great number. Novels and short stories took the large portion of these works. Writers of the pre-war days, as well as the new writers created novels and short stories on various themes. As mentioned before, their experiences were depicted in these works.¹⁹

Min Aung's Moe Auk Mye Byin (The Earth Under the Sky), the first novel to win Sarpay Beikman prize in 1949, portrays peasant life, emphasizing their miseries and expectations for a redistribution of lands for cultivators. In the novel **Min Hmu Dan** (The Civil Servant), **Tet Toe** gives a true picture of the overbearing attitudes of certain British officials of the colonial period and their responsibility for the bribery and corruption widespread in some parts of the Civil Service. **Thar Du's Tat Hte Ga Myat Ko Ko** (The Magnificent Man From the Army) emphasizes the self-sacrificing spirit of soldiers and the code of conduct to be observed between the army personnel and the civilians.

The novels which have come out continuously portray the lives of people from various social strata – those of farmers, fishermen, toddy-climbers, hunters, fish-mongers, taxi drivers, soldiers, doctors, engineers, teachers, students, etc. The lives of farmers, for example, are portrayed in **Gyarnaigyaw Ma Ma Lay's Gaba Mye Wai** (In the World). In **Mone Ywe Mahu** (Not Out of Hate) of the same author the clash of traditional and western culture is depicted.

In the years of sixties, seventies and eighties, in line with the Myanmar Socialist Programme, there appeared numerous novels and short stories depicting the lives of 'the working people'.

The lives of indigenous national races of the Union of Myanmar are also portrayed in some novels. **Narga Taungdan Maung Kyi Zin's Taungbaw Mye Hnint Myebyant Pan** (Mountain Land and Flower of the Plain) is an example of such kind in which voluntary works for the progress of the people of Naga hills are described in detail. **Sein Sein's Yoe Ma Taung Gyi Tha Phyo Laik Chin Dawt** (If Only the Rakhine Yomah Hills Can Be Levelled) portrays the endeavours of the Buddhist missionaries for the progress of the people of Chin hills.

The struggle of the national races for the independence is an important theme of the novels of this period. **Thein Pe Myint's Ashei Ga Ne Wun Htwet Thi Pamar** (As Sure As the Sun Rising in the East), for example, is an excellent novel based on this theme. The setting of this novel is the anti-British struggle of the period 1936-1942. There are many characters in the novel, representing people from all social strata – university students, politicians, school masters, merchants, retired civil servants, small scale vendors, pony cart drivers etc., all actively participating in the national movement. Similarly, **Khin Swe Oo's Do Taing Htarni** (Our Country Our Land), **Saw Oo's Tamoe Thauk Thaw** (When Another Day Breaks), **Yaung Ni's Saung** (Winter) and **Htay Maung's Taik Pwe Khaw Than** (Call Of The Battle) can represent the novels of the same theme – anti-imperialist – anti-fascist movements.

Among the historical novels written in this period some are recognized as brilliant ones. **Nanda's Than Ne Thway** (Iron And Blood) and **Nga Dah Nga Thaway Nga Ayeyarwaddy** (My Sword My Blood and My Ayeyarwaddy), **Tekkatho Phone Naing's Thu Kyun Makhan Byi** (Never Be His Slave), and **Chit Oo Nyo's Hnin Kaythara Chit Te**

Thu Ye Gaung (The Hero Whom Hnin Kaythara Loves) are some examples of this kind.

Nanda's novels are based on historical events of Konbaung period, particularly in the reign of King Thibaw. The characters, fictional and real, in his novels are colourfully portrayed. With their swords tightly grasped in their hands they gallantly fight their enemies. **Thu Kyun Makhan Byi** has the same setting in which the author portrayed the important events happening on the eve of the annexation of Upper Myanmar and resistance movement of Myanmar nationalities against British enemies. **Chit Oo Nyo's** novel is based on a chronicle **Rajadirit Ayedawbon** (Historical Account Of King Rajadirit's Campaign), written in the 16th century. In his novel he particularly portrays a hero named **Lagunein** who faithfully stands on the side of his master and fights for him till the end of his life. Most of his novels are based on history as well as on Jātakas stories. His famous novel **Lingar Dipa Chit Thu** (The Lover Of Sri Lanka), however, is based on Ramayana Epic. It is interesting to note that in this novel **Dasagiri** (Ravana) is portrayed not as a villain, as can be seen in Ramayana Epic, but as an efficient leader and very affectionate hero who sacrifices his life for his love of Sita.

There are also famous novels on various themes. **Khin Hnin Yu's Pan Pan Hlyet Par** (Ever Wearing a Flower), based on a poem **Bedar Lan** poem of **Zawgyi**, deals with the moral courage and endurance of an actress. **Kyaw Aung's A Ye Kyee Byi Thway See Gya Zo** (In Time Of Importance Let Us Be United) is about the unity and effort of workers in building a bridge. **Min Gyaw's Bethu Pyaing Lo Hla Ba Dawt Naing** (The Most Beautiful of All those Contesting) is about the active participation of University students in the nationwide literacy campaign. **Mya Than Tint's Dar Daung Go Kyaw Ywe Mee Pin Lai Go Hpyat Myi** (Surmounting Mountains of Swords and Crossing Over Oceans of

Fire) glorifies a working-class man describing his courageous deeds to face difficulties and dangers.

Tekkatho Phone Naing's novels are well known and widely read. His prose style is smooth and attractive. It is interesting that, in discussing social problems, relevant facts from various disciplines such as Buddhism, literature, culture, music, drama, psychology, philosophy, etc are neatly intertwined in all his novels. It may be regarded as a unique feature of his novels.

After the war, with the appearance of numerous magazines, short stories have taken place in great number on the literary scene. World War II gave short story writers new experiences which led them to create their works on various themes.²⁰

Kye Ni's short stories depict the life of fishermen. He creates a character Ko Daung Sein in all his works of the same kind. In his works, entitled **Lan Baw Hma** (On the Street), **Min Shin** narrates interesting events which he has encountered on the street. **Maung Thin's** experiences lead him to write short stories based on the lives of physicians and surgeons. **Khin Hnin Yu's** outlooks on various aspects of life are colourfully reflected in her works. **Thawda Swe**, in his works, reflects a serious outlook on life and a deep love for life in general. **Min Gyaw** in some of his works asks "What are the causes of juvenile crime?". **Shinbyugyun Aung Thein** portrays the lives of peasants in his short stories creating a character named Ko Say Yoe.

Successful women writers - **Gyarneigyaw Ma Ma Lay**, **Khin Hin Yu**, **Khin Swe Oo**, **Kyu Kyu Thinn**, **Moe Moe (Inya)**, **Ma Sandar**, **Gyu**, **Nu Nu Yi**, etc. discuss social problems in their works.

It can be said that fictional literature is in rapid progress in the post-colonial period.

Drama

As mentioned before, A Seminar on Myanmar Drama and Dramatic Literature was held, in 1970, under the auspices of Sarpay Beikman. Papers were read and discussions followed. One of the objectives of this seminar is to pave the way for the development of Myanmar dramatic literature.

While lengthy plays were published in book form, short plays appeared sporadically in magazines and journals.²¹

Man Aung Piya writes humorous plays in magazines portraying various kinds of characters. **Khin Maung Yi's U Kan Kaung Hnint Thamee Myar** (U Kan Kaung and Daughters), an adaptation of S. Houghton's 'The Dear Departed', humourously describes covetous manners usually considered as human nature. **Aung Lin's Sar Yay Shaya Ko Daw Na** (Writer Ko Daw Na) criticizes misconducts of some writers. **Mya Than Tint's Ne Htwet Thaw Nya** (The Night When The Sun Rises) is a play depicting the family problems of a wealthy but loathsome mill owner. **Shinbyugyun Aung Thein**, in his play **Ne Minn La Minn Thein Yar Htaung** (Thousands of Suns and Moons) describes the life of peasants.

Maung Linn Yone gives the message in his plays **Ma Ma So She** (Miss Social). **Hezel Shet Te Ma Mi Ye** (Mummy, I Feel Ashamed!), it is shameful for a Myanmar if he or she does not know the value of Myanmar culture. It can be said that he indirectly warns his readers of the penetration of western culture into Myanmar family life. In **Ar Thit In Thit Swan Man Thit** (New Strength New Ability), by giving a representative example of a family, he emphasizes the importance of national unity and solidarity.

Tekkatho Maung Maung Khin's play **Asinn Khet Khet Atet Kyann Gyann** (Difficulties In Descent And Roughness In Descent), the first one to get the National Literary Award for Dramatic Literature in 1969, lays stress on the need for the uplift of morality of citizens. He creates truthful lawers as main characters in his play.

In 'Worker's Journal', published in the seventies, short plays critizing misconducts of civil servants, attract the attention of its readers.

Dramatic literature, in this period, is not so popular as novels and short stories in our literary circle.⁴ However, as mentioned before, plays are sporadically appearing in magazines and journals.

Essay

Essay, a literary genre, can be defined as 'any brief composition in prose that undertakes to discuss a matter, express a point of view, or persuades us to accept a thesis on any subject whatever,'²² the imagination of the essayist takes an important role in this genre. This kind of literature has flourished since the thirties in our literary circle. In the magazines of pre-war days the works of brilliant essaysits have taken place and attracted the attention of the readers.

After the war, essay takes place in various magazines, Well known writers, apart from other literary works, make their contributions as essayists. **Zayya, U Tint Swe, Zawgyi, Min Thuwun, Tet Toe, Taik Soe, Tekkatho Maung Maung Gyi**, etc are well known for their essays.²³

A collection of essays named **Gantgaw Myaing Sardan Myar** (Gantgaw Garden Essays) appeared in 1964, followed by another collection **Seik Pinle Sardan Mya** (Sea of the Mind Essays) in that year. Ngwe Tar Yi, a literary magazine, invites young writers to write essays

and selects good ones to be published in it. In 1986, a seminar on Essay literature was held under the auspices of Sarpay Beikman. These are contributory factors for the development of Essay literature.

It is interesting that various kinds of themes can be observed in the works of essayists. U' Tint Swe in one of his essays stresses the importance of toys for the intellectual development of children. Zayya lays stress on the beauty of Myanmar rural life. Zawgyi expresses his thoughts concerning the glory of Ancient Bagan. Min Thuwun appreciates Myanmar traditional 'Ouzi' (open-ended drum with a long body) music. Tet Toe scrutinizes the unique nature of writers. Taik Soe tells us about the nature and value of darkness. Tekkatho Maung Maung Gyi glorifies Shwedagon Pagoda as 'The Face Of The State'.

Essays have taken wider and wider place in monthly magazines and journals. New collections of essays can be found in almost every bookstall. It is hoped that in the near future essay will keep abreast of other literary genres in our literary environment.

Conclusion

Throughout this paper, I have presented a general outline of Myanmar Post-colonial literature, highlighting some literary works as representatives of the respective genres.

In Myanmar, writers and journalists are actively participating in the activities of building a peaceful, modern and developed nation. They are well organized under the auspices of Myanmar Writers and Journalists Association. As mentioned before, National Literary Awards are annually conferred to the best works of the year. The categories are novel, collection of short stories, collection of poems, translation (imaginative literature), translation (informative literature), belle-letres, political

literature, general knowledge (arts), general knowledge (science and applied science), literature for children, literature for adolescents, literature of art and culture and dramatic literature.

Sarpaybeikman Manuscript Awards are similarly conferred to the best manuscripts of the year. Pakokku U Ohn Pe Literary Award is an outcome of the achievement of a donor, U Ohn Pe of Pakokku town, who voluntarily donated more than seventy million kyats to establish a literary award trust fund. This award is annually conferred to the best manuscripts, selected by competition, under five categories: novel, short stories, poetry, research work and treatise. Besides, a special award named 'the life-long literary award' is also conferred to living writers who had devoted his whole life towards promotion and propagation of Myanmar literature.

These activities lead the writers to produce good literature which will serve the interests of the country and the people.

Now may I conclude my paper saying that Myanmar post-colonial literature has flourished, in line with the development of the country and will continue to flourish in line with the better future of the country.

ENDNOTES

1. See Htin Aung. 1967 and Bathaung. 1967.
2. Hon Wan and Khin Aye. 1975: 153-154.
3. Than Htut and Thaw Kaung. 1999: 98.
4. See Shwe Hmyar. 1972 and Ba Than. 1999.
5. Than Htut and Thaw Kaung. 1999: 100.
6. See Taryar. 1967 (a).
7. The first seminar, held in 1965, his on Children's Literature.
8. The first seminar was held in 1963.
9. Myanmar Swezon Kyan III. 1956: 387-388.

10. Hla Pe. 1971: 70.
11. See Win Mon. 1968.
12. See Zawgyi. 1983, Thet Tun. 1994 and Khin Hla Han. 1999.
13. See Min Thuwun. 1973 and Win Pe. 1989.
14. Taryar. 1967 (b): 383-531.
15. See Win Pe. 1989.
16. See Daung Nwe Swe. 1967 and Htilar Sitthu. 2002.
17. Min Yu Wai. 1989.
18. Hla Pe. 1971: 70.
19. Than Htut and Thaw Kaung. 1999: 98, Hon Wan and Khin Aye. 1975: 153-166, Win Mon. 1981: 261-296, Parragu. 1981: 76-121 and Esche. 1996: 346-350.
20. See Wuthtudo Sardan Myar (Papers on Short Stories). 1979.
21. Maung Maung Gyi. 1975: 58-94.
22. Abrams. 1957: 54.
23. See Kyaw Aung. 1987: 151-153.

REFERENCES

- Abrams, M.H., 1957, *A Glossary of Literary Terms*. 3rd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston, Inc.
- Ba Than, 1999, *Pakokku U Ohn Pe Literary and Education Awards*. (Manuscript).
- Ba Thaung, Bohmu (Maung Thuta), 1967, *Bama Tawhlanye Thamaing* (History of Myanmar's Resistance). Yangon; Natnar.
- Daung Nwe Swe, 1967, *Lawka Thitsar Go Sharphway Gyin* (In Search of the world's Truth). Yangon: Pyidaw Kyetthayay.
- Esche, Annemarie, 1996, Myanmar Prose Writing: *Traditions and Innovation in the 20th Century, Traditions and Current Perspective*. Yangon: Universities Historical Research Center. 335-350.
- Hla Pe, Dr, 1971, Burmese (Myanmar) Poetry (1300-1971), *Journal of the Burma (Myanmar) Research Society*, LIV – I & II (December). 59-70.

- Hon Wan, U and U Khin Aye, 1975, *Myanmar Wuthtu* (Myanmar Novel), *Myanmar Hmu* (Myanmar Traditional and Culture): Universities Textbook Committee. 138-167.
- Htilar Sitthu, 2002, *Badauk, Tayout Zagawar Pan Yanant Phyar Alingar Gabyar Myar* (Sweet Odour Padauk and Dokchampa). Yangon: Myanmar Shwe Pyi.
- Htin Aung, Maung, 1967, *History of Burma (Myanmar)*. New York: CUP.
- Khin Hla Han, Dr, 1999, *Reminiscence of My Father – Zawgyi*. (Manuscript).
- Kyaw Aung, 1987, *Myanmar Essay Literature After 1945* (Myanmar Sardan Nge). *Sardan Nge Sarpay Sardan Myar* (Papers on Essay Literature), II. Yangon: Sarpay Beikman. 151-253.
- Malikha, 1973, *Myanmar Wuthtu Ahnyun* (Outline of Myanmar Novels) V. Yangon: Bagan.
- Maung Maung Gyi, U, 1975, *Myanmar Pyazat Sarpay* (Myanmar Dramatic Literature). *Myanmar Hmu* (Myanmar Traditions and Culture). Yangon: Universities Textbook Committee. 58-92.
- Min Latt, 1962, *Mainstreams in Burmese (Myanmar) Literature*. New Orient iii-6. 172-176.
- Min Thuwun, 1973, *Inyar Kan Tho O Gado* (Oh! Boatman, To Inya Lake). Yangon: Soe San Htike.
- Min Yu Wai, 1989, *Thu Do Ywar Thu Do Dadar* (Their Village Their Bridge). Yangon: Win.
- Myanmar Swezon Kyan* (Myanmar Encyclopaedia), III, 1956, Yangon; Sarpay Beikman.
- On Pe, U, 1958, *Modern Burmese (Myanmar) Literature, Perspective of Burma* (Myanmar). 56-60.
- Parragu, 1981, *Thamaing Naukkhan Myanmar Wuthtushe* (Myanmar Historical Novels), *Wuthtushe Sardan Myar* (Papers on novels), II. Yangon; Sarpay Beikman.
- Taryar, Dagon, 1967(a), *Dagon Taryar I Dagon Taryar Hnint Thu I Gabyar* (Autobiography of Dagon Taryar And His Poems). Yangon; Bagan.

- Taryar, Dagon, 1967(b), *Sarpay Thabawtayar Sarpay Waibanye Sarpay Hloutsharhmu* (Literary Theory, Literary Criticism and Literary Movement). Yangon; Nathar.
- (Autobiography of Dagon Taryar And His Poems). Yangon; Bagan.
- Shwe Hmyar, Dagon, 1972, *Myanmar Naingngan Sarpay Su Myar* (Myanmar Literary Awards). Yangon: Sarpay Beikman.
- Than Htut, U, and U Thaw Kaung, 1999, Post-colonial Society and Culture: reflections in Myanmar novels of the last 50 years, *Post-colonial Society and Culture in South East Asia I*. Yangon: Universities Research Center. 95-112.
- Thein Han, U, 1968, The Study of the Rise of Burmese (Myanmar) Novels, *Journal of the Burma (Myanmar) Research Society LI-I (June)*.
- Thet Tun, 1994, The Philosophical Poet: Saya Zawgyi as I know him, *Saya Zawgyi Ahmattaya Sarzu Myar* (Collections in Memory of Saya Zawgyi). Yangon: Arman Thit. 251-254.
- Win Mon, Tekkatho, 1968, *Khit Thit Gabya Meik Phwe* (Introduction to Modern Poetry). Yangon: Thitsar Mon.
- Win Mon, Tekkatho, 1981, *Myanmar Wuthtushai Thamaine* (History of Myanmar Novel). *Wuthtushai Sardan Myar* (Papers on Novel). Yangon: Sarpay Beikman. 237-296.
- Win Pe, 1999, *Modern Burmese (Myanmar) Poetry*. 2nd ed. Yangon: Thawdar.
- Zawgyi, 1987, *Shay Khit Bagan Gabyar Myar Hnint Achar Gabya Myar* (Poems on Ancient Bagan and Other Poems). Yangon: Bawa Tekkatho.

Bio-data of Dr Khin Aye

- 1942 - Born in Kyontanee village, Danubyu township.
- 1959 - Matriculated and admitted to the Yangon University.
- 1963 - Obtained B.A. (General Hons.) degree.
Served as a tutor in Myanmar Department, at Patheingyi College.
- 1969 - Obtained M.A. degree in Myanmar.
- 1963-2000 - Served at Patheingyi College, Yangon Arts and Science University, Institute of Education, Yangon University and Dagon University.
- 1977 - Promoted to Assistant Lecturer.
- 1986 - Promoted to Lecturer.
- 1994 - Promoted to Associate Professor.
- 1997-1999 - Served as Visiting Professor at the Osaka University of Foreign Studies, Japan.
- 1999 - Promoted to Professor of Myanmar, at the Yangon University.
- 2002 - Obtained Honorary D. Litt. from the Yangon University.
- 1957-2003 - Wrote books and articles on language and literature, under the pen name 'Maung Khin Min (Danubyu).'
 - Read research papers at Myanmar Research Congress, Sarpay Beikman Paper-reading sessions, yangon University Golden Jubilee and Diamond Jubilee Paper-reading sessions, UHRC conferences etc.

การสัมมนาระดับชาติ

วรรณกรรมโพสต์โคโลเนียลนานาชาติ

หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาวรรณคดีและวรรณคดีเปรียบเทียบ

ศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ร่วมกับ

โครงการเอเชีย-ยุโรปศึกษา สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

วรรณกรรมโพสต์โคโลเนียลกับมิติทางจิตวิญญาณ

อาจารย์ ดร. ดารินทร์ ประดิษฐ์ทัศนีย์

ห้องประชุม 105 อาคารมหาจุฬาลงกรณ์

** เอกสารฉบับนี้เป็นเอกสารฉบับร่าง โปรดอย่านำไปอ้างอิง **

การปลดแอกการเป็นอาณานิคมทางความคิด
ใน *Karma Cola* ของ Gita Mehta
(Decolonizing the Mind in Gita Mehta's *Karma Cola*)

ดารินทร์ ประดิษฐ์ทัศน์

คำถามเบื้องต้นในการศึกษาวรรณคดี “หลังอาณานิคม” (Postcolonial literature) และแนวคิด “หลังอาณานิคม” (Postcolonialism) คือ อะไรคือ “Postcolonial” วรรณคดีที่เรียกว่า “Postcolonial” มีลักษณะอย่างไร? คำถามนี้เป็นคำถามที่นักวิชาการไม่สามารถข้อตกลงร่วมกันได้ งานเขียนต่างๆที่เป็นทฤษฎีหรืองานวิจารณ์เป็นความพยายามที่เสนอความคิดและการตีความที่จะอธิบายสิ่งที่เรียกว่า Postcolonialism หนังสือเล่มหนึ่งที่มีอิทธิพลอย่างกว้างขวางในวงการศึกษา วรรณคดีลักษณะนี้คือ *The Empire Writes Back* (1989) ของนักวิชาการชาวออสเตรเลีย 3 คน คือ บิล แอชcroft (Bill Ashcroft) แกเรท กริฟฟิธส์ (Gareth Griffiths) และเฮเลน ทิฟฟิน (Helen Tiffin) หนังสือเล่มนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์วรรณคดีหลังอาณานิคมเพื่อชี้ให้เห็นลักษณะเด่นที่สำคัญของงานวรรณคดีในลักษณะนี้(12) ทั้งนี้ผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ให้คำจำกัดความ ของคำว่า “post-colonial” ว่า หมายรวมถึง “วัฒนธรรมทั้งหมดที่ได้รับผลกระทบจากลัทธิจักรวรรดินิยมตั้งแต่วินาทีที่ถูกยึดครองเป็นอาณานิคมจนถึงปัจจุบัน” และวรรณคดีที่ศึกษาจะเป็นงานเขียนของนักเขียนที่มาจากประเทศที่เคยเป็นอาณานิคม (2) แอชcroft และคณะเสนอความคิดว่าลักษณะสำคัญลักษณะหนึ่งที่พบได้เสมอๆในวรรณคดีหลังอาณานิคม คือกลยุทธของ “การหักล้างและการเลือกนำมาปรับใช้อย่างแยบยล” (“Abrogation and appropriation”) (38) ตัวอย่างเช่น การหักล้างความคิดและการปฏิบัติที่ยอมรับว่าภาษาอังกฤษ (English) ของประเทศที่เป็นศูนย์กลางอำนาจนั้นเป็นบรรทัดฐานที่มีความถูกต้อง (authenticity) เพียงภาษาเดียว และการเลือกนำภาษาของศูนย์กลางอำนาจนี้มาเปลี่ยน หล่อหลอมให้เข้ากับการใช้ในรูปแบบใหม่ เช่น นำมาผสมผสานกับไวยากรณ์ (syntax) หรือคำศัพท์ที่ไม่ผ่านการแปลของภาษาท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างภาษา “อังกฤษ” ที่มีลักษณะเฉพาะของตนเองและนำไปสู่การยอมรับรูปแบบใหม่ๆ ของ “ภาษาอังกฤษ” (“englishes”) ที่มีทั้งความแตกต่างและหลากหลายยิ่งกว่านั้นแล้ว กลยุทธการรับเอาสิ่งที่อยู่ในวัฒนธรรมของเจ้าอาณานิคมมาปรับเปลี่ยนเช่นนี้ยังเกิดขึ้นได้กับลักษณะอื่นๆ นอกเหนือจากภาษา เช่น ลักษณะการ เขียนในวาทกรรมหลักของเจ้าอาณานิคม ประเภทของวรรณกรรม (genres) ทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้ (epistemologies) ระบบความคิด (ideological systems) หรือทฤษฎีวรรณคดี (79) โดยที่เป็นการรับเอาสิ่งเหล่านี้มาผ่านกระบวนการแปรเปลี่ยน ไม่ว่าจะเป็นการหักล้าง การล้อเลียน การวิพากษ์ หรือการนำมาปรับใช้เพื่อตั้งอำนาจกลับคืนมาให้กับผู้ที่ถูกกดขี่ กลยุทธนี้เป็นการหักล้างอำนาจในการครอบงำของภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าอาณานิคม เป็นการปฏิเสธมายาภาพของบรรทัดฐานที่ผู้มีอำนาจสร้างขึ้น และเป็นการสั่นคลอนข้อความคิดของศูนย์กลาง-ชายขอบ (center-

periphery) ที่เป็นพื้นฐานความคิดของลัทธิจักรวรรดินิยม และที่สำคัญยิ่งขึ้นไปอีก กลยุทธ์ดังกล่าวนี้เป็นความพยายามของผู้ตกเป็นอาณานิคมในการสร้างวาทกรรมใหม่ที่ประกาศถึงความ เป็นเอกราชในทางวัฒนธรรมและความคิด และเป็นการตอบโต้หรือโต้กลับวาทกรรมของเจ้า อาณานิคมที่มีอำนาจครอบงำอยู่อย่างกว้างขวาง—ซึ่งพ้องกับชื่อหนังสือที่ตัดตอนมาจาก ประโยคหนึ่งในงานเขียนของซัลมาน รูชดี (Salman Rushdie) ที่ว่า “the Empire writes back to the [imperial] center.”²

ในบทความนี้ ข้าพเจ้าขอเสนอเอาทฤษฎีของแอชคอฟท์มาใช้ในการวิเคราะห์งานเขียน ร้อยแก้วที่ไม่ใช่เรื่องแต่ง (Non – Fiction Prose) ชื่อ *Karma Cola : Marketing the Mystic East* (1979) ของกิตา เมตา (Gita Mehta)³ นักเขียนสตรีชาวอินเดียผู้หนึ่งเกิดในปีค.ศ. 1943 ในครอบครัวที่ตื่นตัวเป็นอย่างมากในการเรียกร้องเอกราชจากอังกฤษ บิดาของเธอเป็นนักต่อสู้เพื่อเอกราชที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งของอินเดีย เมตาเติบโตขึ้นในท่ามกลางการต่อสู้ทางการเมืองของบิดา และมารดา บิดาของเธอถูกจำคุกหลังจากที่เธอเกิดได้ไม่กี่สัปดาห์ ในวัย 3 ขวบ เธอถูกส่งเข้า โรงเรียนประจำในขณะที่มารดาติดตามบิดาไปตามเรือนจำต่างๆ เมตาได้รับการศึกษาทั้งใน อินเดียและอังกฤษ เธอจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ มีอาชีพเป็นนักเขียน นัก หนังสือพิมพ์ และผู้กำกับสารคดีเกี่ยวกับอินเดียให้กับสถานีโทรทัศน์ BBC และ NBC สามี ของเธอเป็นผู้จัดการใหญ่ของสำนักพิมพ์อัลเฟรด เอ. นอฟ (Alfred A. Knopf) ด้วยตำแหน่งนี้ เธอและสามีจึงถือเป็นบุคคลชั้นนำในวงการการผลิตรายการวรรณกรรมในนิวยอร์ก พวกเขาเปิด “ห้องรับแขก” (salon) รับรองนักเขียนที่มีชื่อเสียงก้องโลก เช่น กาเบรียล การ์เซีย มาร์เกซ (Gabriel Garcia Marquez) วี เอส ไนปอล (V. S. Naipaul) และนอร์แมน เมลเลอร์ (Norman Mailer) ทั้งสองใช้ชีวิตอยู่ทั้งในนิวยอร์ก ลอนดอน และเดลี โดยทุกๆ ปีพวกเขาจะ กลับไปอยู่ที่อินเดียอย่างน้อย 3 เดือน จะเห็นได้ว่านักเขียนอินเดียผู้นี้มีประสบการณ์ทั้งในโลก ของอดีตประเทศอาณานิคมเช่นอินเดียและโลกของประเทศจักรวรรดินิยม (ทั้งอังกฤษและ อเมริกา) เธอได้สัมผัสกับการต่อสู้เพื่อเอกราชและการเปลี่ยนแปลงของอินเดียหลังจากที่หลุด พ้นจากการเป็นอาณานิคม และในเวลาเดียวกัน เธอได้เข้ามามีบทบาทในโลกแห่งภูมิปัญญา และการสร้างสรรค์งานวรรณกรรมในประเทศจักรวรรดินิยม ใน *Karma Cola* เมตาเล่าถึง ประสบการณ์ต่างๆ ที่เธอได้พบหรือเรื่องราวที่ได้รับรู้มาที่ว่าการปะทะสังสนธ์ทางวัฒนธรรมของชาวอินเดียและนักท่องเที่ยวยุโรปตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การแสวงหาทางจิต วิญญาณของชาวตะวันตกในทศวรรษ 1960 และบทบาทของชนอินเดียในการแสวงหาดังกล่าว เมตาร้อยเรียงเรื่องราวต่างๆ เข้าด้วยกันเพื่อเสนอภาพของการ “แลกเปลี่ยน” ทางวัฒนธรรมและ ความคิดระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ในยุคที่โลกตกอยู่ภายใต้กระแสการแข่งขันทาง เศรษฐกิจแบบตลาด เมตาทำหน้าที่เป็นผู้สังเกตการณ์ที่เสนอคำวิจารณ์ด้วยน้ำเสียงประชด ประชัน เสียดสี และขบขัน

ในบทความนี้ ข้าพเจ้าขอเสนอการตีความ *Karma Cola* ในฐานะที่เป็นวรรณคดี “หลัง อาณานิคม” ตามคำจำกัดความที่ปรากฏในหนังสือ *The Empire Writes Back* เมื่อพิจารณางาน

นี้ด้วยทฤษฎีของแอสครอฟท์และคณะแล้ว จะเห็นได้ว่าเมตาใช้กลยุทธ์การหักล้างและการเลือก รับมาปรับใช้อย่างแยบยลกับสองลักษณะที่ปรากฏอยู่ในวาทกรรมตะวันตก คือ 1) รูปแบบการ เขียนที่เรียกว่า บันทึกการเดินทาง (travel writing) และ 2) ระบบความคิดแบบ binary opposition ที่มีพื้นฐานอยู่บนโครงสร้างของทวิลักษณ์ที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงและดำรงอยู่ คนละขั้วความคิด ระบบความคิดนี้เป็นพื้นฐานความคิดที่โลกตะวันตกใช้ในการอธิบายความ สัมพันธ์ระหว่างตนเองกับประเทศในส่วนอื่นๆของโลก ในลักษณะแรกนั้น เมตาได้รับมาปรับใช้ เพื่อหักล้างลักษณะและจุดมุ่งหมายของบันทึกเดินทางของโลกตะวันตกที่บรรยายถึงประเทศที่มี ความเป็นอื่น ส่วนลักษณะที่สองนั้น เมตาพยายามหักล้างระบบความคิดและรูปแบบการมอง ความสัมพันธ์ของโลกตะวันตกและโลกตะวันออกเช่นนี้ (ในหนังสือเล่มนี้มุ่งเน้นกรณีเฉพาะของ ตะวันตกกับอินเดีย) ทั้งนี้เมตาตีแผ่และวิพากษ์ความสัมพันธ์ของตะวันตกและอินเดียทั้งในยุค อาณานิคม และหลังจากที่อินเดียได้รับเอกราชในการปกครองตนเองแล้ว ในการใช้กลยุทธ์ดัง กล่าว เมตามุ่งที่จะกระตุ้นให้ชาวอินเดียปลดแอกของการเป็นอาณานิคมทางความคิดและ ตระหนักถึงความเสื่อมโทรมทางจิตวิญญาณของตน โดยหวังว่าความตระหนักนี้จะนำไปสู่การ เปลี่ยนแปลงที่จะฟื้นฟูจิตวิญญาณให้กลับมาสู่จิตใจของชาวอินเดียเองและจิตใจของชาว ตะวันตกที่มีความตั้งใจที่จะแสวงหาสันติสุขในศาสนาของโลกตะวันออก

ลักษณะแรกของวาทกรรมของโลกตะวันตกที่เมตาปรับมาปรับใช้ คือ รูปแบบการเขียน ที่เรียกว่า บันทึกการเดินทาง (travel writing) บันทึกการเดินทางจำนวนมากเกิดขึ้นพร้อมๆกับ การแสวงหาดินแดนใหม่ในรูปแบบต่าง ๆ ของชาวตะวันตก ชาวตะวันตกเป็นผู้มอง บรรยาย ตีความ และสรุปลักษณะของดินแดนใหม่และผู้คนที่พวกเขาได้พบ บันทึกการเดินทางเองก็ก่อให้เกิดความสนใจของชาวตะวันตกกลุ่มใหม่ๆ ที่จะแสวงหาโชค ทำการค้า หรือเข้าไปจับจอง ดินแดนใหม่นี้ต่อไป กล่าวได้ว่าบันทึกการเดินทางเป็นเครื่องมือทางความคิดที่สำคัญที่ประเทศ ผู้ล่าอาณานิคมใช้ในการส่งเสริม โฆษณา และสร้างความชอบธรรมให้กับลัทธิจักรวรรดินิยม ใน หนังสือชื่อ *Imperial Eyes: Travel Writing and Transculturation* (1992) แมรี หลุยส์ แพรท (Mary Louise Pratt) ซึ่งให้เห็บบันทึกการเดินทางของชาวยุโรปที่เขียนถึงส่วนอื่นๆของโลกที่ ไม่ใช่ยุโรปมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ของผู้ที่จะกลายมาเป็นอาณานิคมของ จักรวรรดินิยมให้กับผู้อ่านชาวยุโรป (4-6) ยิ่งกว่านั้นแล้ว การวิเคราะห์งานบันทึกการเดินทาง หลายๆชิ้นที่เขียนขึ้นในศตวรรษที่ 18 ของแพรทแสดงให้เห็นว่า งานเขียนในลักษณะนี้มีกลยุทธ์ ที่เธอเรียกว่า “anti-conquest” ซึ่งพยายามที่จะบ่งบอกถึงความบริสุทธิ์ใจ ความไม่ฝักใฝ่ในการ ล่าอาณานิคมของนักบุกเบิกชาวตะวันตก (7) ไม่ว่าจะด้วยการแปรเปลี่ยนภาพการดักดวง ประโยชน์จากชาวพื้นเมืองให้เป็นภาพการแลกเปลี่ยนที่ทั้งสองฝ่ายต่างพอใจในประโยชน์ที่ได้ การเสนอภาพ ดินแดนใหม่ที่ปราศจากผู้คนที่ยังคงอาศัยอยู่ก่อนแล้ว หรือการเสนอภาพของ ชาวพื้นเมืองในฐานะที่เป็นสิ่งมีชีวิตชนิดหนึ่งที่มีสถานภาพไม่แตกต่างกับพืชและสัตว์ที่พบได้ใน ดินแดนนั้น อย่างไรก็ตาม แพรทเสนอว่าหากวิเคราะห์บันทึกการเดินทางเหล่านี้อย่างลึกซึ้งแล้ว จะสามารถพบได้ว่ามีภาพของการล่าและการยึดมาครอบครองแฝงเร้นอยู่⁴ กล่าวโดยสรุปก็คือ

บันทึกการเดินทางจำนวนไม่น้อยที่ชาวตะวันตกเล่าถึงการปะทะสังสรรค์ระหว่างตนและคนกลุ่มอื่นเป็นส่วนหนึ่งของวาทกรรมตะวันตกที่เสนอภาพคนกลุ่มอื่น (ที่ไม่มีเสียงเป็นของตนเอง) ให้มีลักษณะตายตัวตามที่ตะวันตกกำหนด ด้วยเจตจำนงที่จะเข้าไปมีอำนาจเหนือ ครอบครอง หรือกดขี่คนเหล่านั้น ดังที่เอดวาร์ด ซาอิด (Edward Said) ได้อธิบายไว้ในหนังสือ *Orientalism* (1978) ในความสัมพันธ์ของตะวันตกและตะวันออก “ตะวันตกเป็นผู้กระทำ (actor) ส่วนตะวันออกเป็นผู้ถูกกระทำที่นิ่งเฉย (passive reactor) ตะวันตกเป็นผู้เฝ้ามอง ตัดสิน และพิพากษาตะวันออกในทุกแง่มุม” (109)

ใน *Karma Cola* เมตาได้นำเอารูปแบบการเขียนชนิดนี้มาแปรเปลี่ยนและปรับมาใช้เพื่อที่จะตอบโต้การเขียนและการใช้ประโยชน์จากบันทึกการเดินทางของชาวตะวันตก ในบันทึกการเดินทางของนักเขียนสตรีอินเดียผู้นี้ อินเดีย มิใช่วัตถุที่ถูกจ้องมอง ติความ หรือเสนอภาพโดยชาวตะวันตก (ซึ่งมักจะเป็นผู้ชาย) อีกต่อไป เนื้อหาหลักของ *Karma Cola* คือ การเดินทางของชาวตะวันตกเข้ามาแสวงหาจิตวิญญาณในประเทศอินเดีย แต่ผู้เล่าในงานชิ้นนี้ไม่ใช่คนตะวันตก แต่เป็นกิตา เมตา ผู้เขียน เมตาเสนอภาพให้ตนเองเดินทางไปตามเมืองต่างๆ ในอินเดีย เช่น เดลี บอมเบย์ กัลกัตตา พาราณสีและกัว และได้พบเห็นการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของคนอินเดียและนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกในประเทศของเธอเอง⁵ เป็นที่น่าสังเกตว่า เมตาจะใช้คำสรรพนาม ‘we’ และ ‘they’ โดยคำว่า ‘we’ หมายถึง ชาวอินเดีย และ ‘they’ หมายถึง ชาวตะวันตก แต่การบรรยายของเธอแสดงให้เห็นว่าในขณะที่เธอมองว่าตัวเธอเป็นคนอินเดีย เธอถอยตัวออกมาจากคนอินเดียส่วนใหญ่ที่กำลังหลงอยู่ในกระแสวัฒนธรรมและเงินตราของชาวตะวันตกและฝังใ้ในธุรกิจการท่องเที่ยวและการค้าทางวัฒนธรรมที่กำลังเกิดขึ้น เธอเสนอภาพของตัวเธอให้เป็นผู้ที่เฝ้ามองและวิพากษ์อินเดียจากด้านใน ในเวลาเดียวกัน ถึงแม้ว่าเธอจะเดินทางไปตามสถานที่ต่างๆ ที่เสนอประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณให้กับชาวตะวันตก เธอไม่ได้เห็นว่าเธอเป็นส่วนหนึ่งของนักท่องเที่ยวที่มาจากตะวันตก กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ จุดยืนของเธออยู่ระหว่างคนอินเดียและชาวตะวันตก งานเขียนของเธอแสดงให้เห็นว่า เธอเป็นคนอินเดียที่เข้าใจความเป็นไปทั้งในวัฒนธรรมอินเดียและวัฒนธรรมตะวันตก ดังนั้น เธอจึงสามารถมองทะลุและรู้เท่าทันความสัมพันธ์ของอินเดียและชาติตะวันตก งานเขียนของเธอต่อต้านและตอบโต้ลัทธิจักรวรรดินิยม และมุ่งที่จะตีแผ่ความกระหายใคร่อยาก ความหน้าไหว้หลังหลอกของการแสวงหาอาณานิคมของตะวันตกในยุคอาณานิคม ยิ่งกว่านั้นแล้ว เธอพยายามที่จะเปิดเผยถึงความซับซ้อนสับสนที่น่ารังเกียจของการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมของอินเดียกับโลกตะวันตก ในยุคของวัฒนธรรมผู้บริโภคและเศรษฐกิจทุนนิยมแบบตลาด ซึ่งที่แท้แล้วเป็นส่วนหนึ่งของปรากฏการณ์ที่เรียกว่า การล่าอาณานิคมใหม่ (neocolonialism) ที่มีสหรัฐอเมริกาเป็นศูนย์กลางอำนาจ ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ในขณะที่บันทึกการเดินทางของชาวตะวันตกที่ยังดินแดนใหม่/ตะวันออกจะเป็นการเสนอภาพของตะวันออกโดยตะวันตก คือ ตะวันตกเป็นผู้จ้องมอง ตะวันออกเป็นผู้ถูกมอง ใน *Karma Cola* เมตามิได้สร้างวาทกรรมใหม่เพื่อตอบโต้ชาติตะวันตกโดยการกลับขั้วอำนาจ คือ ให้คนตะวันออก (ตัวเธอเอง)

เป็นผู้มองและวิพากษ์ตะวันตกเท่านั้น สิ่งที่เราทำคือ การมองทั้งตะวันตกและตะวันออก เธอวิพากษ์ลัทธิจักรวรรดินิยมในรูปแบบต่างๆ ของชาติตะวันตก พร้อมกับเสียดสีคนอื่นเดี่ยวและชี้ให้เห็นว่า ในยุคของการล่าอาณานิคมใหม่ การสร้างจักรวรรดิของชาวตะวันตกส่วนหนึ่งเกิดขึ้นได้เพราะ "จิตใจที่เป็นเมืองขึ้น" (colonial mentality) ของคนอื่นเดี่ยวเองด้วย จึงกล่าวได้ว่างานเขียนชิ้นนี้เป็นเสียงของนักเขียนหลังอาณานิคมที่โต้ตอบว่าทฤษฎีของจักรวรรดินิยมตะวันตกและกระตุ้นเตือนให้คนอื่นเดี่ยวพิจารณาและวิพากษ์วิธีคิดและการกระทำของตนเองอีกด้วย เสียงของการวิพากษ์ทั้งตะวันตกและอินเดียปรากฏให้ได้ยินอย่างเด่นชัดตั้งแต่ตอนต้นของหนังสือเล่มนี้ :

"เราเป็นคนอินเดีย แต่เราได้รับเอาโรคติดต่อของยุคแห่งอเมริกา ความเร็วเป็นแก่นของการกระทำ และอเมริกาเองก็พิสูจน์ให้เห็นอยู่ทุกวัน . . .

อนาคตที่ปราศจากความหวังทอดตัวอยู่เบื้องหน้าเรา ดูเหมือนว่าเราจะต้องผ่านศตวรรษที่ 20 ไปไม่พ้น ถ้าเราจะไม่เข้าไปรวมอยู่ในรถประจำทางสายแห่งความก้าวหน้า ร้องรำทำเพลง พายเรือของเราให้ไหลไปตามกระแสอย่างแสนสุขสนุกสนาน สนุกสนาน และก็สนุกสนานไปเรื่อย ๆ . . .

. . . การล่องลอยอยู่ในความสับสนวุ่นวาย เขาคิดว่าเขาเรียบง่าย เราคิดว่าเขาเต็มไปด้วยแสงสี เขาคิดว่าเรากลุ่มเล็ก เราเองก็รู้ว่าแท้จริงแล้วเรามากมายคับแค้น ต่างก็คิดว่าอีกฝ่ายหนึ่งแปลกอย่างน่าขบขัน และทุกคนก็เข้าใจอะไรต่ออะไรผิดไปหมด

และแล้ว เรื่องจริงก็ได้เริ่มต้นขึ้น" (4-5)

ประเด็นการวิพากษ์ทั้งเขาและเรา ทั้งตะวันตกและตะวันออก เกี่ยวข้องกับระบบความคิดแบบ binary opposition ซึ่งเป็นลักษณะที่สองที่เมตาพยายามที่จะหักล้าง ดังที่กล่าวมาแล้ว ระบบความคิดนี้ประกอบด้วยสองลักษณะที่ถูกมองว่าแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงจนต้องนำไปจัดวางอยู่คนละขั้วความคิด ลักษณะแต่ละอย่างมีความตายตัวไม่เปลี่ยนแปลง และทั้งสองลักษณะนี้ดำรงอยู่โดยมิได้อาศัยพึ่งพิงกัน โดยลักษณะหนึ่งจะได้รับความสำคัญมากกว่าอีกลักษณะหนึ่ง ระบบความคิดนี้เป็นสิ่งที่โลกตะวันตกใช้ในการอธิบายความสัมพันธ์ของตนเองกับผู้อื่น ตะวันตกสำคัญตนว่าเป็นศูนย์กลาง และมองประเทศหรือพลเมืองในส่วนอื่นๆ ของโลกว่ามีความเป็นอื่น (otherness) กล่าวอีกอย่างคือ ตะวันตกสร้างขั้วความคิดที่ประกอบด้วยตัวตน (Self) และคนอื่น (Other) และกำหนดคุณสมบัติอันเป็นสาระสำคัญเบ็ดเสร็จตายตัวให้กับขั้วทั้งสอง ตะวันตกมองว่าตนเองคือศูนย์กลาง (center) ที่ประกอบไปด้วยความเจริญ (civilization) และความเป็นระเบียบ (order) ส่วนผู้อื่นกลายเป็นชายขอบ (periphery หรือ margin) มีคุณสมบัติเฉพาะคือ ความล้าหลังป่าเถื่อน (primitivism) และความไร้ระเบียบ (disorder) ระบบความคิดนี้จึงสร้างความชอบธรรมให้กับลัทธิจักรวรรดินิยมที่อนุญาตให้มีเจ้าอาณานิคมและประเทศอาณานิคม

ในหนังสือ *Orientalism* ซาอีตวิพากษ์ความสัมพันธ์ของตะวันตกและตะวันออก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งโลกอิสลาม) ในลักษณะที่เป็น binary opposition ซาอีตวิเคราะห์ว่าทฤษฎีที่เรียก

ว่า "orientalism" ซึ่งหมายถึง ชุดความคิดที่โลกตะวันตกสร้างขึ้นเพื่อสร้างคำอธิบายและคำจำกัดความให้กับโลกตะวันออกด้วยเจตจำนงที่จะสร้างอำนาจเหนือโลกตะวันออก โดยตะวันตกเชื่อมโยงตะวันออกกับความล้าหลังป่าเถื่อน ความมิดมน ความสับสน ความวุ่นวายไร้ระเบียบ ความไร้เหตุผล ความลึกลับที่เป็นอันตราย ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความเขี้ยววนด้วยเนื้อหนังมังสาของสตรีเพศ และความใคร่ที่ไม่มีขอบเขตจำกัด โดยวิธีคิดเช่นนี้จะช่วยให้ตะวันตกสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่าตนเองเป็นผู้นำแสงสว่างแห่งอารยธรรมและความเป็นระเบียบ และผู้เปิดเผยความลึกลับด้วยเหตุผลและวิทยาศาสตร์ พร้อมๆ กับควบคุมอันตรายที่จะแผ่กระจายอยู่ในความเป็นตะวันออก กล่าวอีกอย่างคือ ซาอิดได้ชี้ให้เห็นถึงโครงสร้างของ binary opposition ที่เป็นระบบความคิดของตะวันตก และแนวโน้มของคนตะวันตกที่ลดทอนโลกตะวันออกที่มีความแตกต่างหลากหลายในตัวเองให้เหลือเพียงภาพรวมของความเป็นตะวันออกที่เบ็ดเสร็จตายตัว อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ดังกล่าวของซาอิดถูกวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากว่า ในขณะที่เขาตีแผ่โครงสร้างความคิดของตะวันตก เขาเองก็ตกอยู่ภายใต้ระบบความคิดในลักษณะเดียวกัน กล่าวคือ ซาอิดเองมีแนวโน้มที่จะสรุปเหมารวมว่าความเป็นตะวันตกหรือความเป็นตะวันออกนั้น 'ปราศจากความหลากหลาย และความสัมพันธ์ของโลกทั้ง 2 นี้ ถูกกำหนดไว้อย่างตายตัวให้อยู่ในขั้วที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิงในขั้วความคิดที่ประกอบด้วยผู้กระทำและผู้ถูกกระทำที่ไม่สามารถตอบโต้ได้'

เป็นที่น่าสังเกตว่า ใน *Karma Cola* เมตาใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในการเสนอภาพความสัมพันธ์ของตะวันออกและตะวันตก กลยุทธ์การหักล้างและการปรับเปลี่ยนตัวอย่างแบบผลของเธอก็ทำให้เธอสามารถวิจารณ์ความสัมพันธ์ของเจ้าอาณานิคมและประเทศอาณานิคม โดยไม่ตกอยู่ภายใต้ระบบความคิดแบบ binary opposition เช่นในงานของซาอิด ถึงแม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว เมตาจะใช้คำสรรพนาม "they" และ "we" โดยหมายความถึงคนตะวันตกและคนอื่นแต่ "they" และ "we" ของเมตาไม่ได้ตกอยู่ในโครงสร้างของ binary opposition เมตาพยายามแสดงให้เห็นว่า "they" หรือ "ตะวันตก" และ "we" หรือ "อินเดีย" ไม่ได้สื่อถึงความเป็นแก่นแท้ที่ดำรงอยู่ในขั้วความคิด 2 ขั้วที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง⁷ เหตุการณ์ต่างๆที่เมตาเล่าในเรื่องสะท้อนให้เห็นว่า ชาวตะวันตกและชาวอินเดียที่เธอได้พบเห็นในศตวรรษที่ 20 เผชิญปัญหาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ในขณะที่แอสครอฟท์และคณะตั้งข้อสังเกตว่า ปัญหาหนึ่งของผู้ที่ตกเป็นอาณานิคมที่วรรณคดี "หลังอาณานิคม" มักจะนำเสนอ คือ วิกฤตของการสูญเสียหรือสับสนกับอัตลักษณ์ของตน อันเป็นผลของการตกเป็นเมืองขึ้น (8-9) เมตาแสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกที่เดินทางมายังอินเดียและชาวอินเดียต่างถูกปัญหาดังกล่าวรุมเร้าคล้ายๆ กันตามที่แอสครอฟท์และคณะอธิบายไว้ "ในกรณีของผู้ที่ตกเป็นอาณานิคม ความรู้สึกที่แจ่มชัดของความเป็นตัวตนอาจถูกกัดกร่อนโดยความรู้สึกแปลกถิ่นผิดที่ผิดทาง ("dislocation") ซึ่งเป็นผลมาจากการย้ายถิ่น การถูกบังคับให้เป็นทาส การถูกบังคับให้ย้ายออกจากถิ่นเดิม หรือการย้ายออกไป "ด้วยความสมัครใจ" เพื่อไปเป็นแรงงานรับจ้างต่างถิ่น หรือความรู้สึกของความเป็นตัวตนนี้อาจถูกทำลายโดยการเหยียดหยามทางวัฒนธรรม ("cultural denigration") ซึ่งหมายถึงการกดขี่วัฒนธรรมและบุคลิภาพของชาวพื้นเมืองทั้งแบบที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว โดยรูป

แบบทางเชื้อชาติหรือวัฒนธรรมที่เข้าใจกันว่าสูงส่งกว่า" (9) ภาพของชาวอินเดียที่เมตาเสนอใน *Karma Cola* เป็นภาพของอินเดียในยุคที่ได้รับเอกราชในการปกครองตัวเอง แต่ยังเป็นอาณานิคมทางความคิดและทัศนคติต่อประเทศโลกตะวันตกอยู่ ประเด็นหลักที่เมตาวิพากษ์ด้วยน้ำเสียงที่เสียดสีตลอดเรื่อง คือการที่ชาวอินเดียอ้าแขนกับวัฒนธรรมวัตถุนิยมและบริโภคนิยมของโลกตะวันตก พร้อมที่จะแปรเปลี่ยนความศักดิ์สิทธิ์ของจิตวิญญาณและวัฒนธรรมอินเดียให้เป็นสินค้าออกขายให้นักท่องเที่ยวชาวตะวันตก ดังที่เมตาตั้งชื่องานเขียนของเธอ คนอินเดียพร้อมที่จะนำ "karma" มาขายเพื่อแลกกับ "cola" ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความ "ศิวิไลซ์" ของโลกตะวันตก (โดยเฉพาะอย่างยิ่งอเมริกา) นอกจากนั้นแล้ว เมตาชี้ให้เห็นว่า ชาวอินเดียจำนวนไม่น้อยปรารถนาที่จะย้ายไปอยู่ในประเทศตะวันตกเพื่อแสวงหาชีวิตที่ดีกว่า บรรดาลูกศิษย์ลูกหาชั้นสูงชาวตะวันตกปรารถนาจะแต่งงานกับคนอินเดีย โดยเข้าใจเอาเองว่า การกระทำเช่นนี้จะทำให้ได้สัมผัสกับอินเดียที่แท้จริง ("the real India") ในขณะที่คนอินเดียจำนวนไม่น้อยใช้การแต่งงานเป็นสะพานที่นำไปสู่รายได้ ความร่ำรวย และการได้เข้าไปเป็นพลเมืองในแคนาดา อังกฤษ หรืออเมริกา (149) ภาพเหล่านี้ล้วนบ่งบอกให้เห็นว่า คนอินเดียรู้สึกไม่พึงพอใจกับสถานที่และวัฒนธรรมของตนเอง และโหยหาชีวิตและวัฒนธรรมอย่างตะวันตกที่ตนเห็นว่าสูงส่งและเป็นที่พึงปรารถนา

ในทางกลับกัน เมตาชี้ให้เห็นว่าความร่ำรวยทางวัตถุของโลกตะวันตกที่ส่วนหนึ่งมาจากการขยายแสนยานุภาพทางเศรษฐกิจในหลายศตวรรษที่ผ่านมานั้นก็ใช่ว่าจะนำมาซึ่งความสุขทางจิตใจเสมอไป เมตากล่าวว่า "ผู้ที่เดินทางมาอินเดียเหล่านี้ [เพื่อการแสวงหาทางจิตวิญญาณ] ทนทุกข์กับความเหนื่อยล้าที่มีต่อความใหญ่โต (fatigue de largesse) ซึ่งเป็นเหตุผลว่าทำไมพวกเขาถึงได้ยอมอยู่กับเรา จากคนเหล่านี้ อย่างน้อยที่สุดเราได้ยินมาว่าสิ่งต่างๆ มิได้ดำเนินไปได้ด้วยดีในดินแดนแห่งความมั่งคั่ง ซึ่งเป็นข่าวลือที่พ้องกันเป็นอย่างดีกับเสียงโหยให้ของจิตวิญญาณที่บริษัทแผ่นเสียงส่งออกไปทั่วโลก" (71) ข้อสังเกตนั้นนอกจากจะเหน็บแนมการล่าอาณานิคมทางการค้าและวัฒนธรรมของโลกตะวันตกผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ แล้ว ยังแสดงให้เห็นอีกว่าชาวตะวันตกจำนวนไม่น้อยไม่พึงพอใจกับวิถีชีวิตในประเทศของตน จึงเดินทางมายังประเทศอื่นด้วยความหวังว่าจะค้นพบสิ่งที่มาเติมเต็มความต้องการทางจิตใจของตน คริส บองจี (Chris Bongie) เสนอความคิดว่าการเดินทางของชาวตะวันตกมายังดินแดนใหม่ๆ นั้นสืบเนื่องมาจากการสูญหายไปซึ่งคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาทางวัตถุของสังคมตะวันตกที่มีมาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 การพัฒนาทางอุตสาหกรรมและการขยายตัวของความเป็นเมืองมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบความคิด การให้คุณค่า และทัศนคติของผู้คนที่มีต่อตนเองและสังคม ความรู้สึกของคนที่ได้รับบ้านพาให้ผู้คนเหล่านี้เดินทางออกจากประเทศของตนด้วยความมุ่งหวังที่จะแสวงหาสถานที่ที่จะนำความรู้สึกของการมีบ้านกลับคืนมา (18) เมตายกตัวอย่างต่างๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงความเหงา ความสับสน และความขาดทางจิตวิญญาณของนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่เดินทางมาอินเดีย เช่น กรณีของท่านเคานท์สตรีแคทอลิกวัย 60 ท่านหนึ่งที่ยอมบินจากโรมมายังเดลีเพื่อมารับคำภาวนา (mantra) จากปากของท่านมหาฤาษี

ซึ่งมีชื่อเสียงมาจากการเป็นครูของนักดนตรีวงเดอะบีทเทิลส์ ท่านเคานท์ผู้นี้กล่าวว่า คำภาวนาเป็น “สิ่งที่เชื่อม [เธอ] เข้ากับความสงบ ลูกชายของ [เธอ] เสียชีวิตแล้ว ส่วนลูกสาวต่างก็แต่งงานไปหมด [เธอ] แก่แล้วและรู้สึกเหงา” (111) หรือเรื่องของนักศึกษามหาวิทยาลัยชาวอเมริกันที่อ้างว่าตนเป็นเมธีของอินเดีย (sadhu) ในชาติแต่ปางก่อนที่ต้องการไปแสวงบุญในอินเดียหนุ่มผู้นี้เปลื้องเสื้อผ้าและสร้างความวุ่นวายบนเครื่องบิน แพทย์ชาวอินเดียที่เล่าเรื่องนี้ให้เมตาฟังชี้แจงว่า กรณีเช่นชายหนุ่มผู้นี้มีอยู่มากทีเดียว คนเหล่านี้ต้องการ “ความสนใจ” และ “การยืนยันจากผู้คนที่ตนยังคงเป็นมนุษย์อยู่” (89) และอีกเรื่องหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงวิกฤติทางอัตลักษณ์ของนักท่องเที่ยวยุคตะวันตกได้เป็นอย่างดีคือ ชาวตะวันตกกลุ่มหนึ่งที่เมตามีโอกาสสนทนาด้วยที่เลิกใช้ชื่อภาษาอังกฤษของตน และรับชื่อใหม่ที่พระอาจารย์ชาวอินดูตั้งให้ เช่น ภควัน หรือ สุริยวดี ยิ่งกว่านั้น คนกลุ่มนี้แสดงปฏิกริยาแปลกๆ ต่อผู้หญิงชาวอเมริกันที่แนะนำตัวเองว่า เธอชื่อ โจนนี่ และล้อเลียนความแปลกในชื่อภาษาอังกฤษของเธอ เมตาไม่เข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้น จึงถามคนอังกฤษในกลุ่มนั้นว่า “คุณไม่เคยพบใครในอังกฤษที่ชื่อ โจน เลย์หรือ” เธอถามคนอเมริกาในกลุ่มอย่างไม่ลดละว่า พวกเขาไม่สามารถแม้แต่จะออกเสียงชื่อใหม่ที่เขาได้มา “มีอะไรเสียหายนักหรือกับชื่อที่คุณได้มาแต่กำเนิด” คนอเมริกาคนนั้นตอบเธอว่า “เป็นความรู้สึกแปลกๆ ที่ได้ยินชื่อเช่นโจนนี่อีก เห็นไหม เราทั้งอดีตไว้เบื้องหลัง ชื่อและผู้คนอย่างผู้หญิงคนนี้ อย่างคุณ... มาจากโลกที่เลวร้ายที่ผู้คนทำร้ายจิตใจกันและกัน เราจากบ้านมาเพื่อหนีให้พ้นสวะเหล่านี้” (33) เมตาเสนอภาพที่แสดงให้เห็นว่า ตะวันตกและตะวันออกนั้นไม่ใช่สภาพหรือการดำรงอยู่ที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิงที่จะต้องจัดวางให้อยู่คนละขั้วความคิด ทั้งชาวอินเดียและนักท่องเที่ยวยุคตะวันตกต้องเผชิญกับความรู้สึกแปลกแยกกับวัฒนธรรมและสัจพจน์กับอัตลักษณ์ของตน สำหรับคนอินเดียแล้ว ประสบการณ์ของการเป็นอาณานิคมส่งผลให้รู้สึกว่าวัฒนธรรมของตนต่ำต้อย และรู้สึกแปลกแยกกับความเป็นอินเดียของตัวเอง ส่วนนักท่องเที่ยวยุคตะวันตกที่เดินทางมาอินเดียนั้น พวกเขาต้องการหลีกเลี่ยงสิ่งที่ตกเป็นทาสของความเห็นแก่ตัว ความอยากได้อยากมีไม่รู้จักเพียงพอ และการแก่งแย่งแข่งขัน โดยเราอาจมองได้อีกว่าความรู้สึกและการกระทำเยี่ยงนี้ ที่แท้ก็คือ สิ่งที่บ่มเพาะและหล่อเลี้ยงให้การล่าอาณานิคมและการสร้างจักรวรรดินิยมของมหาอำนาจตะวันตกดำรงอยู่

นอกจากจะแสดงให้เห็นปัญหาที่ทั้งชาวอินเดียและนักท่องเที่ยวยุคตะวันตกต้องประสบในลักษณะที่คล้ายคลึงกันแล้ว เรื่องราวต่างๆ ที่เมตานำเสนอยังแสดงให้เห็นอีกด้วยว่าโครงสร้างของการ “แลกเปลี่ยน” ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของชาวตะวันตกและชาวอินเดียในทศวรรษ 1960 นั้นมิใช่ความสัมพันธ์ที่ตะวันตกอำนาจเหนือหรือครอบงำอินเดียแต่ฝ่ายเดียว อินเดียไม่ใช่ผู้รับการกระทำที่หนึ่งเฉยโดยไม่อาจตอบโต้ได้ ในหนังสือชื่อ *Black Skin, White Masks* (1952) ฟรองซ์ ฟานง (Frantz Fanon) วิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบอาณานิคมของคนผิวขาวและคนผิวดำ และเสนอทฤษฎีที่ว่าความสัมพันธ์ของเจ้าอาณานิคมและผู้ตกเป็นอาณานิคมนั้นเป็นไปในรูปแบบของการต่อสู้ระหว่างความดีและความชั่ว เป็นความสัมพันธ์ของ “ผู้ที่ถูกหลอกและผู้ที่หลอกคนกลุ่มนี้” (“the dupes and those who dupe them”) (31) กล่าวคือ คน

ผิวขาวเป็นผู้ใช้เล่ห์กลและวิธีการต่างๆในการหลอกหลวงต้มตุ๋นคนผิวดำ ส่วนคนผิวดำซึ่งมีปมด้อยอันเกิดจากการตกเป็นอาณานิคมอยู่แล้วก็พร้อมที่จะตกเป็นเหยื่อของการหลอกหลวงนี้ ในทางตรงกันข้าม ภาพความสัมพันธ์ของชาวอินเดียและนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกในยุคแห่งความเฟื่องฟูของวัฒนธรรมผู้บริโภ�และเศรษฐกิจแบบตลาดที่ปรากฏใน *Karma Cola* สะท้อนให้เห็นว่า ในความเป็นจริงแล้ว การหลอกหลวงต้มตุ๋นเป็นสิ่งที่คนทั้งสองกลุ่มกระทำต่อกัน แง่มุมใหม่ที่ปรากฏขึ้นในความสัมพันธ์รูปแบบใหม่นี้คือ ชาวอินเดียรับบทเป็นนักต้มตุ๋นหลอกหลวงที่มีความเจเนจัด ในเวทีการค้าการตลาดในสังคมยุคใหม่ และมีวิธีการที่ชาญฉลาดในการต่อสู้เรียกอำนาจหรือผลประโยชน์กลับคืนมา ส่วนนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่เข้ามาแสวงหาความสมบูรณ์ทางจิตวิญญาณนั้นดูเหมือนจะยินยอมและพร้อมที่จะถูกหลอก

ในการพิจารณาคำถามที่ว่าคนอินเดียเข้ามารับบทเป็นนักต้มตุ๋นหลอกหลวงนี้ได้ได้อย่างไร เราจะต้องเริ่มจากการย้อนไปดูภาพลักษณ์ของตะวันออกที่โลกตะวันตกได้สร้างไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพลักษณ์ของตะวันออกที่อยู่ในความคิดของนักคิดนักเขียนในศตวรรษที่ 19 ที่สนใจความคิดแบบ Romanticism ที่เน้นถึงความสำคัญของอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ ธรรมชาติ แรงบันดาลใจอันได้มาจากผู้คนหรือวัฒนธรรมจากต่างถิ่น และสภาพจิตใจของมนุษย์ที่แนบชิดกับธรรมชาติปราศจากมลทินแห่งสังคมที่เห็นแก่ตัว ตะวันตกโยงความเป็นตะวันออกเข้ากับความสำเร็จ ความไร้เหตุผล ความปรารถนาที่ร้อนแรง ความไร้ระเบียบ พร้อมๆกันนั้น ตะวันออกคือความสมบูรณ์ของจิตวิญญาณ ที่รวมของความเชื่อ ศรัทธา และความลึกลับทั้งปวงที่มีอาจเข้าถึงได้ด้วยการใช้เหตุผลหรือวิทยาศาสตร์ โลกตะวันตก โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุโรปมองว่าเอเชียคือสิ่งที่สามารถนำการฟื้นคืนทางจิตวิญญาณมาให้ตน ชาอิตวิจารณ์ว่าความคิดเช่นนี้แฝงนัยว่า เอเชียมีค่าควรแก่การดำรงอยู่มิใช่เพราะความเป็นเอเชียเอง หากแต่เป็นเพราะ “ประโยชน์ที่เอเชียจะยังให้มีแก่ยุโรปได้” ยิ่งกว่านั้นแล้ว “ความคิดที่จะใช้เอเชียในการฟื้นฟูยุโรป” (“the regeneration of Europe by Asia”) นั้นเป็น “ความหยิ่งผยอง” (“hubris”) ของชาวยุโรปที่คิดว่าจะสามารถจัดการและควบคุมความซับซ้อนของทั้งยุโรปและเอเชียให้เป็นไปตามที่ตนปรารถนาได้ (115)

ใน *Karma Cola* เมตาพุ่งความสนใจไปที่ชาวตะวันตกที่เดินทางมายังอินเดียด้วยความคิดดังกล่าวที่ว่า ปรัชญาศาสนาและวัฒนธรรมของอินเดียจะนำมาซึ่งการฟื้นคืนทางจิตวิญญาณของตนเองได้ ในตอนหนึ่งของหนังสือ เมตาบันทึกประวัติศาสตร์ของการปะทะสังสนธ์ระหว่างชาวตะวันตกกับอินเดียผ่านมุมมองของเธอเอง โดยเธอย้อนถอยไปถึงความสัมพันธ์ของทั้ง 2 กลุ่ม ตั้งแต่ยุคอาณานิคม เธอเกริ่นนำด้วยน้ำเสียงที่เสียดสีว่า :

การสำรวจปรากฏให้เห็นว่าเป็นสิ่งที่อันตราย โคลัมบัสพบอเมริกาในขณะที่มองหาอินเดีย นักร่องวงเดอะบีทเทิลส์พบอินเดียในขณะที่หนีออกมาจากอเมริกา การเดินทางทั้งสองเป็นสิ่งที่น่าเหน็ดเหนื่อย และอาจจะโต้แย้งได้ว่า เดอะบีทเทิลส์ได้พบสัตว์ประหลาดจำนวนไม่น้อยกว่าที่โคลัมบัสได้พบ บางทีสัตว์ประหลาดตัวมหึมา (leviathans) แห่งห้วงมหาสมุทรที่

ลึกลับอาจจะน่าสะพรึงกลัวน้อยกว่าสิ่งแปลกประหลาด (grotesques) ที่เพาะพันธุ์มาจาก ปฏิสัมพันธ์ของผู้คน (67)

สำหรับเมตาแล้ว ภาพความสัมพันธ์ของชาวตะวันตกและอินเดียถือเป็น “สิ่งแปลกประหลาด” เธอค่อย ๆ ลำดับเหตุการณ์การสำรวจอินเดียของชาวตะวันตกด้วยน้ำเสียงที่เสียดสีอย่างไม่ลดละ :

เป็นเรื่องที่เหมาะสมแล้วที่วงเดอะบิทเทิลส์จะออกไปหาตะวันออก บรรดาสุภาพบุรุษแห่งจักรวรรดิได้ทั้งนามบัตรขอเข้าเยี่ยมเมื่อสามร้อยปีที่แล้ว ดังนั้น พอมาถึงปัจจุบัน เหล่นโหลนของท่านสุภาพบุรุษเหล่านี้สามารถทำอะไรก็ได้ที่ไม่เหมาะสมไม่ควรและลงเล่นอย่างผิวเผินกับกระแสที่มีดราม่าแห่งความคิดของคนอินเดีย ครานี้ชาวอังกฤษไม่ได้เข้ามาในฐานะพ่อค้าทหาร หรือขุนนาง ครานี้การเข้ามาของชาวอังกฤษเป็นเสมือนการก้าวอย่างที่ตั้งงามของระบบวรรณะอินเดียทั้งระบบ (67)

เมตาขยายความต่อไปถึงการมาเยือนดังกล่าวของชาวตะวันตกในลักษณะต่าง ๆ ในศตวรรษที่ 20 โดยเริ่มจากกลุ่มนักคิดผู้ทรงภูมิปัญญาชาวตะวันตกที่เข้ามาในอินเดียในต้นศตวรรษ เช่น อัลดัส ฮักซเลย์ (Aldous Huxley) หรือ วิลเลียม บัทเลอร์ ยีตส์ (William Butler Yeats) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เมตาเปรียบกับวรรณะของพราหมณ์หรือนักปราชญ์ เมตาชี้ให้เห็นว่าชาวตะวันตกกลุ่มนี้สนใจศึกษาคัมภีร์ของพราหมณ์ฮินดู โดยยังอยู่ภายใต้กรอบความคิดที่ชาวตะวันตกสร้างให้กับตะวันออก กล่าวคือ ดังที่เมตายกตัวอย่าง ฮักซเลย์ “ดิ้นรนกับการศึกษาปรัชญาเวทมนตร์และกล่าที่จะขยายพื้นที่ให้กับจิตใจของเขา” หรือ ยีตส์ในขณะที่ร่วมแปลคัมภีร์อุปนิษัท ได้พบว่า มี “บางสิ่งบางอย่างที่สืบเนื่องมาแต่บรรพกาลในตัวของเราเองอยู่ในตะวันออก” โดยที่สิ่งเหล่านี้ “เราต้องนำขึ้นมาสู่ความกระจ่างชัดให้ได้” (68) จะเห็นได้ว่า สำหรับนักคิดทั้งสองตะวันออกยังคงเป็นสิ่งที่ตะวันตกจะต้องเข้าไปพิชิต (แม้จะเป็นการพิชิตทางภูมิปัญญาก็ตาม) และตะวันออกในที่นี้ยังหนีไม่พ้นจากความล้าหลังหรือความมืดมน

กลุ่มที่ถัดมาจากปราชญ์แห่งตะวันตก คือ กลุ่มที่เมตาเรียกว่าเป็น “วีรบุรุษ” หรือ “ผู้ซึ่งเป็นที่นิยมของประชาชน” (populists) โดยเมตาเปรียบกลุ่มนี้กับ “กษัตริยา” คนกลุ่มนี้คือบรรดานักดนตรีชาวตะวันตกซึ่งเป็นที่คลั่งไคล้ของคนอินเดีย เช่น “เดอะบิทเทิลส์” หรือ “เดอะโรลลิงสโตนส์” เมตาวิจารณ์คนกลุ่มนี้ และบรรดานักแสดง นางแบบที่มีชื่อเสียงจากโลกตะวันตกที่ดำเนินรอยตามนักดนตรีเหล่านี้ว่า เป็นพวกที่พยายามโยงพุทธศาสนาเข้ากับกามารมณ์ พวกนี้ชื่นชมพุทธศาสนาที่ถูกนำเสนอในภาพยนตร์ที่เต็มไปด้วยเรื่องของกามารมณ์ ยิ่งกว่านั้นแล้ว คนกลุ่มนี้ได้รับคำสอนเป็นพิเศษจากพระอาจารย์ชาวอินเดียอีกด้วยว่า “การได้มาซึ่งความเป็นนิรันดร์เป็นของกล้วย ๆ” กลุ่มศิลปินผู้มีชื่อเสียงเหล่านี้ได้กลายมาเป็น “โฆษณาชวนเยี่ยมให้กับพลังการเยี้ยวของอินเดีย” และเป็นแบบอย่างให้กับชาวตะวันตกที่แสวงหาความหนุ่มสาวที่เป็นนิรันดร์ (68)

กระแสมโนทัศน์ในลักษณะนี้ก่อให้เกิดกลุ่มคนที่ทำหน้าที่คล้ายกับวรรณะแพศย์ที่ทำการค้ากับวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของอินเดีย (68) เมตาเล่าอย่างเสียดสีต่อไปอีกว่า “เมื่อมีการสร้างเส้นทางการค้าไว้อย่างดีแล้ว จัณฑาลกลุ่มใหม่” (the new untouchables) หรือ อติตราชนวงศ์ ก็ติดตามมา” กลุ่มนี้ประกอบไปด้วยกษัตริย์ที่ไร้สินซึ่งอำนาจ และชนชั้นสูงที่ล้วนเป็นราชินิกุลตกยาก (69) คนกลุ่มนี้กลับมาแสวงหาชีวิตใหม่ในร่มเงาแห่งอิทธิพลของจักรวรรดิอังกฤษที่ยังมีร่องรอยหลงเหลืออยู่ในอินเดีย

การเล่าย้อนรอยประวัติศาสตร์ของเมตาในที่นี้ สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงอาณานิคมของชาติตะวันตกและอินเดีย เป็นที่น่าสังเกตว่าในขณะที่เมตาเป็นผู้มอง ผู้เล่า และผู้ตีความการปะทะสังสรรค์ดังกล่าว เธอพยายามเน้นความคิดที่ว่า ชาติตะวันตกเป็นผู้สร้างและกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์เชิงอาณานิคมโดยอาศัยรากฐานจากวิธีการคิดแบบ binary opposition กล่าวคือ ตะวันตกมองว่าตนและอินเดียมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง โดยที่ตะวันตกมีสถานะที่เหนือกว่าอินเดีย เพื่อพิจารณาการดำรงอยู่ของระบบความคิดนี้ในบริบทของประวัติศาสตร์ เราจะเห็นได้จากภาพที่เมตาเสนอว่าชาติตะวันตกเป็นผู้มีอำนาจเหนือ ครอบครอง และปกครองอินเดียในยุคอาณานิคม ยิ่งกว่านั้น เมตายังสื่อความคิดโดยนัยอีกว่า การแสวงหาทางภูมิปัญญาและจิตวิญญาณของชาวตะวันตกในศตวรรษที่ 20 นั้นโดยเบี่ยงลึกลับแล้วไม่แตกต่างจากการล่าอาณานิคมในศตวรรษก่อน กล่าวโดยรวมคือ ไม่ว่าจะเป็นแง่มุมทางการเมือง เศรษฐกิจ ภูมิปัญญา หรือวัฒนธรรม ตะวันตกต้องการใช้ประโยชน์จากอินเดีย และมองเห็นว่าอินเดียดำรงอยู่เพียงเพื่อรับใช้และสนองความต้องการของตะวันตกเท่านั้น และดังที่เมตาพยายามชี้ให้เห็นเมื่อตะวันตกแม้ในครั้งหลังของศตวรรษที่ 20 ยังเข้าใจว่าตนสามารถจัดการกับอินเดียให้เป็นไปตามที่ตนปรารถนาได้ พร้อมทั้งมองว่าอินเดียดำรงอยู่เพียงเพื่อทำให้ความก้าวหน้าทั้งทางวัตถุและจิตวิญญาณของตะวันตกสมบูรณ์ ตะวันตกจึง“ทำอะไรก็ได้ที่ไม่เหมาะสมไม่ควร” กับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของอินเดีย ดังที่เมตาตั้งคำถามไว้ด้วยน้ำเสียงประชดประชันถึงความกระหายทางจิตวิญญาณของคนอเมริกัน “ทุกคนสงสัยว่าไม่ว่าอะไรก็ตามที่อเมริกาต้องการ อเมริกาาก็ได้ทำไม่ว่าจะเอาหินผามาไม่ได้” (7) ยิ่งกว่านั้นแล้ว วิฤติความสับสนกับอัตลักษณ์และความรู้สึกไม่พึงพอใจกับวัฒนธรรมของตนทั้งในชาวตะวันตกและคนอินเดียเองยิ่งเพิ่มความซับซ้อนวุ่นวายให้กับการ “แลกเปลี่ยน” ทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นอีกด้วย

ที่สำคัญยิ่งกว่านั้น เมตาพยายามมุ่งเน้นความสนใจไปที่โทษและภัยของการมองความสัมพันธ์ของตะวันตก และอินเดียด้วยระบบความคิดแบบ binary opposition กล่าวคือ ด้วยความคิดเบ็ดเสร็จตายตัวว่าตะวันออกคือตัวแทนของจิตวิญญาณ ด้วยความหลงเข้าใจผิดว่าทุกแง่มุมของความเป็นตะวันออกดำรงอยู่เพื่อรับใช้ตะวันตก และด้วยความหยิ่งผยองว่าความเจริญทางภูมิปัญญาของตะวันตกจะทำให้ตะวันตกสามารถนำความลึกลับซับซ้อนของตะวันออกมาสู่ความกระจ่างและก่อให้เกิดประโยชน์ได้ นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกจำนวนไม่น้อยที่เมตาเสนอภาพใน *Karma Cola* เดินทางมาอินเดียเพื่อการแสวงหาทางจิตวิญญาณ โดยมีได้ตระหนักถึงความแตกต่างพื้นฐานของวัฒนธรรมตะวันตกและวัฒนธรรมอินเดีย พวกเขาละเลยความซับซ้อน

ข้อและความลุ่มลึกของปรัชญาศาสนาของอินเดียที่ต้องอาศัยความตั้งใจจริง ความอดทน และความอดทนในการศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ นักท่องเที่ยวเหล่านี้บ้างก็ใช้เหตุผลทางศาสนาเป็นข้ออ้างในการสร้างความชอบธรรมให้การกระทำที่ไม่เหมาะสมไร้ศีลธรรมของตน บ้างก็นำปรัชญาอินเดียมาตีความอย่างตื้นเขินตามอำเภอใจ และหลงคิดว่าความเข้าใจของตนเป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว ผลที่ตามมาที่เมตาซีให้เห็น คือ โทษและภัยที่มีต่อทั้งชาวอินเดียและนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกเอง

ตัวอย่างหนึ่งที่น่าสนใจของการมองความสัมพันธ์ของตะวันตกกับอินเดียในลักษณะนี้ปรากฏให้เห็นในการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในมิติของภาษา เมตาวิพากษ์การที่คนอเมริกันรับเอาคำศัพท์ในวัฒนธรรมอินเดียมาใช้ในภาษาของตนโดยปราศจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้ต่อสิ่งที่ตนรับมาใช้ เช่น คำว่า “karṇa” “nirvana” “sanya” หรือ “tantra” เธอกล่าวว่า “เมื่ออเมริกันรับเอาความคิดทางปรัชญาที่ซับซ้อนที่สุดของเรามาเป็นส่วนหนึ่งของภาษาแสดงที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สิ่งต่างๆ จึงกลายเป็นเรื่องยุ่ง การตีความของใคร่ครวญได้รับการยอมรับว่าถูกต้องที่สุด-ของนักปราชญ์ผู้รู้ภาษาสันสกฤต หรือของคนดุ่มดุ่นหลอกลวงตามถนน” (103) เมตาให้ตัวอย่างที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า คำที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ คำว่า “karma” เธออธิบายบริบทของคำนี้โดยอ้างถึง ภควัตคีตา ในฉากกลางสนามรบที่อรชุนถามพระกฤษณะซึ่งเป็นสารถีให้ในขณะนั้นว่า เหตุใดเขาจึงต้องร่วมรบและต้องฆ่าฟันครูบาอาจารย์ ญาติสนิทมิตรสหายของตนเอง คำตอบที่พระกฤษณะให้ คือ “เพราะท่านมีความจำเป็นที่จะต้องกระทำ การกระทำเท่านั้นที่จะนำท่านให้หลุดพ้นจากบ่วงแห่งการผูกมัดของการกระทำ” คำพูดนี้เป็นคำพูดที่เมตาอ้างถึงพร้อมทั้งกล่าวเสริมว่า “นั่นคือ karma หรือสิ่งที่เคยเป็นความหมายของ karma และนั่นคือภาพของพระกฤษณะในอดีต” (105) เมตาวิพากษ์การขาดความเข้าใจและทัศนคติที่ตื้นเขินต่อคำว่า “karma” ต่อไปว่า :

ไม่ได้เป็นเช่นนั้นอีกต่อไปแล้ว เดียวนี้คนเขารู้สึกเอาจริงเอาจังว่า karma เป็นอะไรคล้ายๆ กับความแปรปรวนของอารมณ์ และพระกฤษณะก็เป็นเหมือนรูปเคารพตามแบบแผนไปสเตอร์ติดฝาผนัง ด้วยความที่ทางเลือกแพร่ขยายออกไปทั่วโลก ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของความจำเป็นจะต้องกระทำ (necessity) จะลดน้อยลง ส่วนบ่วงแห่งการผูกมัดก็เข้าใจกันเป็นอย่างอื่นแล้ว คำศัพท์คำนี้ปรับเปลี่ยนตัวเองให้เข้ากับความเป็นของผู้ใช้ . . .

ความบังเอิญ โชคช่วย ความรู้สึกจำได้ว่าเคยประสบกับเหตุการณ์หนึ่งๆ มาแล้วในอดีต อะไรต่ออะไรก็เหมารวมว่าเป็น karma (104-105)

อันที่จริงแล้ว “คำศัพท์คำนี้” มิได้ “ปรับเปลี่ยนตัวเองให้เข้ากับความเป็นของผู้ใช้” อย่างที่เมตากล่าวไว้ด้วยน้ำเสียงที่ประชดประชัน เธอนำกรณีของคำว่า “karma” มาสะท้อนให้เห็นการกระทำของชาวตะวันตกที่อาจหาญมาจัดการกับปรัชญาอินเดียตามอำเภอใจ ความคิดและทัศนคติผิดๆ ดังกล่าวนี้องค์ที่นำไปสู่การกระทำที่ก่อให้เกิดโทษภัยต่างๆ มากมาย

เมตาเสนอเรื่องราวที่หลากหลายที่วิพากษ์วิจารณ์กลุ่มนักท่องเที่ยวชาวตะวันตกที่เดินทางมาอินเดียด้วยความคิดว่าตะวันตกเหนือกว่าอินเดีย จึงสามารถจัดการกับอินเดียได้ตามอำเภอใจ ภาพที่เธอเสนอเปิดเผยให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ ซึ่งเกิดขึ้นจากการปะทะสังสรรค์ของตะวันตกกับอินเดียที่มีความคิดในลักษณะนี้เป็นพื้นฐาน ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวบางกลุ่มมีวเมอาอยู่กับกามารมณและยาเสพติด โดยใช้ข้ออ้างว่าเดินทางมายังอินเดียเพื่อแสวงหาการฟื้นคืนทางจิตวิญญาณ เมตาเล่าถึงการเสพและการค้ายาเสพติดอย่างเปิดเผยในเมืองพาราณสี ทั้งๆ ที่การกระทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย (142-145) หรือการที่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกนอนเปลื้องผ้าและมีเพศสัมพันธ์บนชายหาดเมืองกัว (92-93) สร้างความไม่พอใจให้กับชาวอินเดียในท้องถิ่นนั้นเป็นอันมาก ยิ่งกว่านั้น เมตาได้เล่าว่า นักท่องเที่ยวผู้จาริกแสวงหาความหลุดพ้นจำนวนไม่น้อยที่ได้รับการอบรมตามอาศรมต่างๆ ในอินเดียต้องจบการเดินทางด้วยปัญหาทางจิตประสาท จนกระทั่งสถานทูตต่างๆ ในอินเดียจะต้องเตรียมแพทย์และจิตแพทย์ไว้ดูแลนักท่องเที่ยวที่ถูกนำส่งกลับประเทศของตน (22) เรื่องที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวลมากกว่านั้น คือ กรณีที่นักท่องเที่ยวหลอกลวงชาวบ้านคนอินเดีย โดยมีได้ตระหนักเลยแม้แต่น้อยว่าตนกำลังสร้างปัญหาและความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน ตัวอย่างหนึ่งที่เมตาได้รู้จากปากของกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวยุโรปเองคือ เรื่องที่นักท่องเที่ยวเหล่านี้ลักลอบเข้ามาในอินเดียโดยผ่านมาทางชายแดนอินเดียปากีสถาน พวกเขาเลือกที่จะเข้ามาตามหมู่บ้านในชนบท เพราะพวกเขาทราบดีว่าเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของชาวบ้านอินเดียที่จะรับรองต้อนรับผู้มาเยือนเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเป็นนักท่องเที่ยวที่จาริกแสวงบุญด้วยแล้ว เจ้าของบ้านจะได้รับกุศลบุญมากขึ้นไปอีก ที่สำคัญกว่านั้นคือ นักท่องเที่ยวเหล่านี้รู้ว่า ชาวบ้านตามชนบทมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้รับใช้ “เจ้านาย” (sahibs) ชาวยุโรปซึ่งเคยปกครองอินเดียในอดีต นักท่องเที่ยวเหล่านี้ตอบแทนความเอื้ออารีของชาวบ้านด้วยการแบ่งปันสิ่งที่พวกเขามีกับชาวบ้าน--ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือยาเสพติด ทั้งนี้เมื่อชาวบ้านต้องพึ่งพาอาศัยนักท่องเที่ยวเพื่อให้ได้มาซึ่งยาเสพติดแล้ว ชาวบ้านก็จะยินดีช่วยเหลือการลักลอบเข้าเมืองของชาวตะวันตกในรุ่นต่อไปอีก ตัวอย่างนี้บ่งบอกให้เห็นถึงความชาญฉลาดของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ที่ใช้ประโยชน์จากทั้งวัฒนธรรมอันดีงามของชาวบ้านอินเดีย และอิทธิพลของจักรวรรดินิยมที่ยังคงปรากฏอยู่ในความรู้สึกเคารพชาติตะวันตกอดีตเจ้าอาณานิคมที่ยังคงเหลืออยู่ในหมู่บ้านตามชนบทของอินเดีย สิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีศีลธรรมและความไม่รู้จักผิดชอบชั่วดีของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้คือ พวกเขา “ภาคภูมิใจกับความชาญฉลาด” และ “วิธีการที่ให้ความเสมอภาคเท่าเทียม” ของตน และพวกเขารู้สึกว่าได้ช่วยเหลือชาวตะวันตกอีกมากให้ได้เข้ามาในอินเดีย และได้พบกันความเป็นอมตะของจิตวิญญาณ (23)

เป้าของการวิพากษ์วิจารณ์มิได้อยู่ที่นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกแต่อย่างเดียว เมตาวิจารณ์เสียดสีบรรดาเกจิ อาจารย์ในอินเดียที่อาศัยศาสนาและจิตวิญญาณเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ความร่ำรวยมั่งคั่ง เธอชี้ให้เห็นถึงบทบาทที่สำคัญของพระอาจารย์ (gurus) ในการแลกเปลี่ยน

ทางวัฒนธรรมของชาวตะวันตกกับอินเดียในช่วงทศวรรษ 1960 ด้วยถ้อยคำที่เต็มไปด้วยน้ำเสียงที่เสียดสีประชดประชัน :

บัดนี้ คนหนุ่มสาวต่างเปิดรับคำแนะนำทุกอย่างจากพระอาจารย์ทุกคน และเหล่าพระอาจารย์เองก็พบว่าตนตกอยู่ในสถานภาพเดียวกับพวกเด็กๆ [วงเดอะบีเทิลส์] ความตื่นเต้นดีใจสุดเหวี่ยงที่จะรับเอาความคิดสะเปะสะปะมาเป็นปัญญา ความหลงใหลบูชาอย่างบ้าคลั่ง แฟนคลับ แนนอนที่เดียว มีผลประโยชน์อยู่ด้วยเสมอ ซึ่งทำให้พระอาจารย์ท่านหนึ่งตั้งข้อสังเกตว่า “ศาสนาไม่ได้มีไว้สำหรับพวกคนจน” (69)

ความสนใจในปรัชญาอินเดียของนักท่องเที่ยวยุคชาวตะวันตกดำเนินไปโดยปราศจากการใช้เหตุผลพินิจพิจารณาอย่างรอบคอบ เมตาจึงเปรียบเทียบความหลงใหลอย่างมีขอบเขตต่อพระอาจารย์อินเดียของชาวตะวันตกกับความคลั่งไคล้ นักดนตรีอเมริกันของชาวอินเดีย ความสนใจอย่างมีขอบเขตดังกล่าว ก่อปรกับปัญหาความขาดทางจิตวิญญาณของชาวตะวันตก เปิดโอกาสให้พระอาจารย์และคนอื่นอินเดียบางกลุ่มนำเอาวัฒนธรรม ปรัชญา และศาสนาของอินเดียมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์จากชาวตะวันตก ณ จุดนี้เอง เมตาก็กำลังเสนอภาพอีกด้านหนึ่งของการปะทะสังสรรค์ของคนทั้งสองกลุ่ม ในขณะที่ภาพรวมปรากฏเป็นความสัมพันธ์เชิงอาณานิคมที่ตกตะวันตกเข้ามาเอาประโยชน์และมีอำนาจเหนืออินเดียตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน ภาพที่ *Karma Cola* เสนอเปิดเผยให้เราเห็นว่าความสัมพันธ์เชิงอาณานิคมดังกล่าวมิใช่ความสัมพันธ์ที่มีรูปแบบตายตัวตามวิธีคิดแบบ binary opposition ในทางตรงกันข้าม ในการหยิบยกเอาเรื่องราวต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวยุคชาวตะวันตกในทศวรรษที่ 1960 มาวิเคราะห์อย่างถ้วนถี่ เมตาพยายามชี้ให้เห็นว่า ชาวอินเดียผู้ชาญฉลาดมีกลวิธีในการต่อสู้ และเรียกเอาอำนาจและผลประโยชน์กลับคืนมา ชาวอินเดียที่เมตาเล่าถึงนี้มี ความเจนจัดและความรู้เท่าทันในเวทีการค้าแบบตลาดที่พ่อค้าต้องรู้จักที่ตระเตรียมสินค้าตามความต้องการของลูกค้าในที่นี้ เราจะเห็นได้อย่างชัดเจนอีกว่า พ่อค้าเหล่านี้—ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการกิจการท่องเที่ยวหรือพระอาจารย์ที่เปิดอาศรมต้อนรับนักท่องเที่ยวก็นับว่า—รู้จักที่จะใช้กลยุทธ์การปรับปรับมาใช้อย่างแยบยลกับระบบความคิดแบบ binary opposition กล่าวคือ เมื่อชาติตะวันตกคาดหวังและกำหนดให้อินเดีย (หรือตะวันออก) มีคุณลักษณะบางประการ เช่น ความแปลกที่แตกต่าง (exoticism) ความลึกลับมหัศจรรย์ จิตวิญญาณ ความเป็นอมตะ หรือความเย้ายวนของสตรีเพศ พ่อค้าชาวอินเดียเหล่านี้รู้จักที่จะแสวงรับเอาคุณลักษณะเหล่านั้นไว้และสวมบทบาทแห่งความเป็นตะวันออกเช่นที่ตะวันตกคาดหวังและต้องการ และการรู้จักเล่นกับบทบาทดังกล่าวนี้เองที่ทำให้คนอินเดียสามารถหลอกลวง ต้มตุ๋น และแสวงหาประโยชน์จากนักท่องเที่ยวยุคชาวตะวันตกได้อย่างง่ายดาย

เมตานำเรื่องราวที่น่าขบขันต่าง ๆ มากมายที่สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทของชาวอินเดียบนขั้วความสัมพันธ์เชิงอำนาจนี้ ณ ที่นี้ อินเดียได้กลายเป็นผู้หลอกลวงต้มตุ๋นนักท่องเที่ยวยุคชาวตะวันตกที่หลอกได้อย่างง่ายดาย เมตาเล่าถึงการจัดประชุมของสมาคมการท่องเที่ยวนในพื้นที่

แถบแปซิฟิกในอินเดีย กิจกรรมหนึ่งที่ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมในอินเดียจัดขึ้น คือ นำผู้เชี่ยวชาญการท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ไปที่ฟาร์มขนาดใหญ่ในชนบทนอกเมืองเดลี ผู้ประกอบการเหล่านี้เตรียมรูปแบบวัฒนธรรมที่แปลกตา (exotic) ไว้รองรับชาวต่างชาติ ตั้งแต่ให้พนักงานแต่งตัวในชุดทหารซึ่งอุ้มมาต้อนรับ ให้สตรีชาวอินเดียแต่งชุดประจำชาตินำน้ำปรงดอกกุหลาบมาประพรม และนำเอาเครื่องหมายแสดงวรรณกรรมมาป้ายหน้าผาก จนถึงจัดอาหารและการแสดงพื้นเมืองต่าง ๆ จากทั่วทุกภาคของอินเดียไว้รับรอง วัฒนธรรมที่แปลกแตกต่างนี้ทำให้ผู้เชี่ยวชาญการท่องเที่ยวประทับใจจนถึงกับอุทานว่า “นี่ช่างเหมือนกับอินเดียที่ฉันฝันเอาไว้จริงๆเลย” (16-17) นอกจากวัฒนธรรมแล้ว พ่อค้าอินเดียก็นำจิตวิญญาณ—ไม่ว่าจะเป็นการให้คำภาวนา การแจกวัตถุมงคล การแสดง หรือการสอนวิธีการทำสมาธิหรือระลึกชาติในแบบต่างๆ—เตรียมไว้ให้กับนักท่องเที่ยวตะวันตกที่ต้องการสัมผัสกับจิตวิญญาณและความลึกลับของความเป็นตะวันออก ยิ่งกว่านั้นแล้ว พระอาจารย์เหล่านี้เข้าใจดีว่านักท่องเที่ยวมาจากโลกตะวันตกที่มี “ความเร็ว” และความสะบะดกสบายเป็นสาระสำคัญของการดำเนินชีวิต พระอาจารย์เหล่านี้จึงหาวิธีทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่าได้สัมผัสนิพพานอย่างรวดเร็วทันใจโดยไม่ต้องละทิ้งโลกียสุขไปเป็นสังขยาสิ ดังที่เมตากล่าวไว้อย่างเสียดสี “เมื่อตะวันออกพบกับตะวันตก สิ่งที่เราได้ก็คือ สังขยาสิในรูปแบบใหม่ พร้อมๆกับนิพพานสำเร็จรูป” (107) ในหลายกรณีที่เมตาเล่า การขายประสบการณ์ในการรับรู้นิพพานสำเร็จรูปให้กับนักท่องเที่ยวนั้นมาด้วยกันกับการค้ายาเสพติดและการขายบริการทางกามารมณ์ เมตาเล่าถึงการปะทะสังสรรค์ทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณที่เกิดขึ้นที่เมืองพาราณสีซึ่งตั้งอยู่บนแม่น้ำคงคา ชาวฮินดูเชื่อว่าการจัดพิธีเผาศพบนแม่น้ำคงคาเป็นสิ่งที่จะนำวิญญาณของเขากลับไปรวมเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า นักท่องเที่ยวชาวตะวันตกผู้สนใจประสบการณ์ของความตายและความเป็นนิรันดร์เดินทางมาเมืองนี้เพื่อชมพิธีเหล่านี้ เมตากล่าวว่า “อินเดียคงเป็นประเทศเดียวในโลกที่ยอมให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติต่อความตายราวกับเป็นกีฬาที่เข้าชมได้” (42) เมตาบรรยายอีกว่า “อุตสาหกรรมการสร้างภวังค์ของความเคลิบเคลิ้มได้พัฒนาไปอีก” คนอินเดียจัดเตรียมบ้านลอยน้ำไว้บนฝั่งแม่น้ำคงคาเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับพิธีการเผาศพอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น และยังได้เตรียมยาเสพติด หรือสิ่งที่เรียกว่า “ยากระตุ้นจิตวิญญาณ” ไว้ขายให้กับนักท่องเที่ยวอีกด้วย (145) กล่าวโดยสรุป พ่อค้าชาวอินเดียประสบความสำเร็จในการเล่นบทบาทต่างๆของความเป็นตะวันออกที่ชาวตะวันตกคาดหวังไว้ และสามารถเรียกผลประโยชน์และอำนาจกลับคืนมาได้ในระดับหนึ่ง

ภาพที่ปรากฏออกมานี้เปิดเผยให้เห็นมิเพียงแต่การที่คนอินเดียลุกขึ้นมาต่อสู้หรือต่อรองอย่างแยบยลกับโครงสร้างอำนาจที่กำหนดให้ชาติตะวันตกมีสถานะเหนือคนอินเดียเท่านั้น เรายังเห็นอีกว่า คุณลักษณะต่างๆที่ตะวันตกกำหนดไว้อย่างตายตัวให้กับความเป็นตะวันตกและความเป็นตะวันออกที่แท้จริงแล้วลื่นไหลไปมาอยู่ตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น ด้วยความชาญฉลาดของพระอาจารย์ชาวอินเดียในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับคำพูดหรือคำสอนของตน พวกเขารู้จักที่จะนำเอาหลักการเหตุผลและภาษาของนักวิทยาศาสตร์ หรือทฤษฎีทาง